

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko – správní

Bezpečnost území z hlediska územního plánování

Bc. Michal Stix

Diplomová práce
2012

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Michal STIX**
Osobní číslo: **E090479**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Regionální rozvoj**
Název tématu: **Bezpečnost území z pohledu územního plánování**
Zadávací katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y   p r o   v y p r a c o v á n í :

Ve své práci se zabývám bezpečností území z hlediska územního plánování a analyzuji vybrané území.

1. Bezpečnost a bezpečnostní plánování (krizový management)
2. Územní plánování a bezpečnostní rizika v území
3. Rozbor a vyhodnocení bezpečnostních rizik vybraného území (a příkladu zvoleného města)
4. Návrh na eliminaci rizik v území prostřednictvím nástrojů územního plánování

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BENEŠ, J. ,Krizový management,Brno 2004, ISBN 80-214-2736-1
BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. Teorie regionálního rozvoje, Praha: Nakladatelství Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0384-5

ČENĚK, A. Úvod do regionálních věd a veřejné správy, Plzeň, 2004. ISBN 80-86473-80-5

LINHART. P., ROUDNÝ, R.: Krizový Managemnet 1, Pardubice, , 2004 ISBN 80-7194-674-5

SCOTT, M. Amerian city planning since 1890. Berkeley. University of California Press, 1971. 745 s.

Vyhláška č. 500/2006 o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Zákon č. 240/2000 Sb.. o krizovém řízení

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 16. června 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 6. května 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 2. srpna 2010

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně, veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména skutečnosti, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mě požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 22. dubna 2012

-----
vlastnoruční podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych rád poděkoval své vedoucí práce paní doc.Ing. arch. Vladimíře Šilhánkové Ph.D. za konzultace, cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla ke zdárnému vypracování této práce.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá analýzou územního plánování se zaměřením na bezpečnost obyvatel. K této analýze poslouží územně plánovací dokumentace a to především územně analytické podklady. Vytyčí se krizové prvky mající vliv na ohrožení obyvatel a budou dále zpracovány za účelem snížení těchto rizik. Jak velký vliv má v dnešní době územní plánování na bezpečnost obyvatel je hlavní cíl diplomové práce a k jeho zjištění poslouží v praktické části textu rozbor území ORP Polička z hlediska krizových situací.

KLÍČOVÁ SLOVA

Územní plánování, bezpečnost území, územně analytické podklady, krizová situace, operační plán, ochrana obyvatelstva, rizikové prvky

TITLE

Safety of an area in the perspective of spatial planning

ANNOTATION

Diploma thesis deals with the analysis of spatial planning with a focus on public safety. A spatial planning documentation, especially planning analytical materials, will be helpful for this analysis. Critical elements, which might endanger the citizens, will be determined and these elements will be further processed in order to reduce risks. The main objective of diploma thesis is to find out the scope of the spatial planning influence on the safety of the residents. Thus an area ORP Policka is used for the analysis in the practical part of the diploma thesis.

KEYWORDS

Spatial planning, security of an area, planning analytical materials, crisis situation, the operational plan, protection of the population, risk elements

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vyjádření propojení krizových situací s jevy ÚAP v procentech.....	55
Graf 2: Krizový štáb ORP Polička	63

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozdělení bezpečnosti státu podle typu plánování.....	23
Tabulka 2: Části krizového plánu.....	26
Tabulka 3: Propojení krizových situací s jevy ÚAP.....	48

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Rozdělení operačních plánů.....	31
Obrázek 2: Rozdělení realizační části operačního plánu.....	33
Obrázek 3: Provázanost s jinými částmi krizového plánu.....	34
Obrázek 4: Příklad povodňového plánu	38
Obrázek 5: Příklad rozdělení pásem a sektorů pro varování obyvatelstva při radiální havárii	40
Obrázek 6: Nedostatek vody – možné následky.....	42
Obrázek 7: Prognóza vývoje suchých oblastí v následujících 20 letech	43
Obrázek 8: Rozsah železniční sítě a dálnic a silnic	44
Obrázek 9: Příklad schématu telekomunikační sítě.....	44
Obrázek 10: Příklad inženýrské sítě - plyn.....	45
Obrázek 11: Význam jevů z ÚAP pro bezpečnost území	47
Obrázek 12: Znak - Polička	56
Obrázek 13: Poloha Poličky v ČR.....	57
Obrázek 14: Morový sloup v Poličce	58
Obrázek 15: Barokní radnice v Poličce	59
Obrázek 16: Mapa Pardubického kraje	60
Obrázek 17: Hrad Svojanov	61
Obrázek 18: SO ORP Polička.....	62
Obrázek 19: Jediné vodní dílo v ORP Polička	64
Obrázek 20: Intenzita deště v ORP Polička	65
Obrázek 21: Poldry v ORP Polička – 2 mapy	66
Obrázek 22: Poldry na území ORP Polička - 2 detaily	67
Obrázek 23: Současný stav vodního toku Bílého potoka - Polička.....	68
Obrázek 24: Lesnatost v ORP Polička	70
Obrázek 25: Lesy v ORP Polička.....	72
Obrázek 26: Lesy včetně ochranných pásem v ORP Polička - 2 detaily	73
Obrázek 27: Poličské strojírný a.s. + zobrazení v mapě.....	75
Obrázek 28: DŘEVOZÁVOD PRAŽAN s.r.o. + zobrazení v mapě	76
Obrázek 29: THT, s.r.o. + zobrazení v mapě	77
Obrázek 30: ZŘUD - Masokombinát Polička + zobrazení v mapě.....	77
Obrázek 31: SRN Polička.....	79
Obrázek 32: Plynovod ORP Polička + 2 detaily	82
Obrázek 33: Zasíťované území ORP Polička el. energií + 2 detaily.....	84
Obrázek 34: Chráněné oblasti akumulace vod + ochranné pásmo vodního zdroje.....	87
Obrázek 35: Podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou z veřejného vodovodu [%].....	88
Obrázek 36: Silnice I/34 v ORP Polička + detail	89
Obrázek 37: Silnice II. a III. třídy v ORP Polička + detail	91
Obrázek 38: Železniční stanice v Poličce.....	93
Obrázek 39: Vymezení vzletových a přistávacích pasů letiště v Poličce + detail.....	95
Obrázek 40: Intenzity dopravy v ORP Polička (2005).....	96
Obrázek 41: Výřez z přílohy 3 - Mapa bezpečnostních rizik ORP Polička	99

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BRM	Bezpečnostní rada města
CZT	Centrální zásobování teplem
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
GIS	Geografický informační systém
HSK	Hasičský sbor kraje
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
IZS	Integrovaný záchranný systém
JZ	Jihozápad
KČT	Klub českých turistů
kPa	Kilopaskal
KS	Krizová situace
KŠ	Krizový štáb
k.ú.	Katastrální území
kV	Kilovolt
MěÚ	Městský úřad
MHD	Městská hromadná doprava
MP	Městská policie
MPa	Megapaskal
NATO	Severoatlantická aliance
OKŘ	Oddělení krizového řízení
ORP	Obce s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OÚR	Odbor územního rozhodování
PČR	Policie České republiky
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
SOBK2	Specifická oblast krajské úrovně
SV	Severovýchod
UPD	Územně plánovací dokumentace
USA	Spojené státy americké
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚC	Územní celek
VKP	Významný krajinný prvek
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa
ŽP	Životní prostředí
ŽV	Žďárské vrchy

OBSAH

Seznam grafů

Seznam tabulek

Seznam obrázků

Seznam použitých zkratek

<i>Úvod</i>	12
1 Krizový management	13
1.1 Krize a krizová situace	13
1.1.1 Faktory charakterizující krizi	13
1.1.2 Vývojová stádia krize	14
1.1.3 Charakteristika krizových stavů	15
1.2 Krizový management	17
1.3 Integrovaný záchranný systém	18
2 Územní plánování a bezpečnostní rizika v území	19
2.1 Historický kontext	19
2.2 Územní plánování	21
3 Bezpečnostní a krizové plánování	23
3.1.1 Bezpečnostní plánování	23
3.1.2 Civilní nouzové plánování	35
3.1.3 Plánování obrany státu.....	36
3.2 Typové krizové situace, rizikové jevy	38
3.2.1 Územně analytické podklady a bezpečnost území z hlediska územního plánování	45
4 Využití krizových situací k analýze bezpečnosti konkrétního území	56
4.1 Představení oblasti	56
4.2 Polička a územní plánování	59
4.3 ORP Polička a krizové situace	64
4.3.1 Krizová situace – Povodně	64
4.3.2 Krizová situace – Jiné živelné pohromy	68
4.3.3 Krizová situace – Radiační havárie	74
4.3.4 Krizová situace - Havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a technické a technologické havárie s rizikem požáru	74
4.3.5 Krizová situace - Narušení hrází významných vodních děl a s tím spojené riziko povodní.....	78
4.3.6 Krizová situace - Narušení dodávek ropy a ropných produktů.....	79
4.3.7 Krizová situace - Narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepelné energie	79
4.3.8 Krizová situace - Narušení dodávek vody	86
4.3.9 Krizová situace - Narušení funkčnosti dopravní soustavy.....	88
5 Závěr - Návrh analýzy bezpečnostních rizik v území v rámci tvorby ÚAP	97
<i>Použitá literatura</i>	100
<i>Seznam příloh</i>	102

Úvod

Územní plánování a způsob tvorby územních plánovacích dokumentací upravuje Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (Stavební zákon). Územní plánování je plně v kompetenci veřejné správy a jeho cílem je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území.

Smyslem této práce je analyzovat současný stav územního plánování v České republice se zaměřením na řešení bezpečnosti území a jeho obyvatel. Rozebrána bude otázka, zda má vůbec územní plánování na bezpečnost území a jeho obyvatel vliv a případně jaký. Po novele Stavebního zákona v roce 2006 se totiž zdá, že se problematika bezpečnosti území dostala zcela mimo zájem územního plánování.

V každém území se vždy nacházejí některé rizikové (krizové) prvky, které mají vliv na celkovou bezpečnost území. Proto je potřeba je pro účely této práce vybrat a zanalyzovat a porovnat s nástroji územního plánování, jejich možnostmi a kompetencemi.

Z předběžné analýzy nástrojů územního plánování se jako nejvhodnější nástroj pro bezpečnostní analýzu území jeví územně analytické podklady (ÚAP). Hlouběji proto budou v této práci tedy rozebrány územně analytické podklady na úrovni obcí s rozšířenou působností, které mají zjišťovat a vyhodnocovat stav a vývoj území a být jedním z podkladů pro pořizování územně plánovacích dokumentací, zejména územních plánů obcí a pro rozhodování v území.

Cílem diplomové práce je zjistit, jak velký vliv má současné územní plánování v České republice na bezpečnost území a na základě rozboru konkrétního územně plánovacího nástroje – územně analytických podkladů pro ORP Polička rozebrat a typologicky zpracovat hrozby a rizika, které zásadním způsobem ovlivňují bezpečnost daného území.

1 Krizový management

1.1 Krize a krizová situace

Pojem krize a krizová situace vyjadřuje narušení rovnováhy systému na jedné straně a postojem okolního prostředí k danému systému na straně druhé¹.

Výraz krize pochází z řečtiny, původně ze slova „krino“, které znamená v češtině vybírat, posuzovat, měřit mezi dvěma opačnými variantami, kterými byly úspěch-neúspěch, právo-bezprávi, život-smrt. Z tohoto slova vzniklo později slovo „krisis“, kterým se vyjadřovala rozhodná chvíle nebo doba, rozhodnutí samo nebo nesnáze. V klasickém řeckém dramatu se takto označovala část, ve které docházelo k závěrečnému rozporu protikladných sil. V současné době se termín krize používá pro označení těžké, rozhodující chvíle, obtížnou situaci, tíseň nebo zmatek.²

Krizová situace je nepředvídatelný (nebo jen velice těžko předvídatelný) průběh událostí. Dochází při ní k narušení např. přírodních, technických nebo ekologických stavů, ale také k ohrožení zdraví občanů a jejich majetku, veřejného pořádku a vnější bezpečnosti státu.

1.1.1 Faktory charakterizující krizi³

Je 7 faktorů, které krizi popisují:

- Krize souvisí s hrozbou.
- Krize se dají těžko předpovídat, ale nejsou nikterak časté.
- Krize mají více rozměrů a jedna krize může způsobovat krize jiné, a tak na sebe vzájemně působí.
- Dochází u nich k velkému napětí a zmatku.

---

¹ LINHART, P.; ROUDNÝ, R. *Krizový Management 1*. Pardubice : [s.n.], 2004. 97 s. ISBN 80-7194-674-5.

² LINHART, P.; ROUDNÝ, R. *Krizový Management 1*. Pardubice : [s.n.], 2004. 97 s. ISBN 80-7194-674-5.

³ Kapitola zpracována na základě ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. *Úvod do teorie krizového managementu I..* [s.l.] : [s.n.], 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

- Řešení krizí musí být rychlé a bezprostřední.
- Většinou jsou informace při krizi neúplné, ale i přesto se jich využívá.
- Každá akce ale i nečinnost mohou vyvolat nějaké následky.

1.1.2 Vývojová stádia krize

Každá krize má nějakou svoji anatomii, svá vývojová stádia. Celkově jsou tyto stádia čtyři. Při nich dochází k vývoji krize a celé krizové situace.

1. Stádium symptomů krize - systém se stává nestabilní a ukazují se signály upozorňující na nějaký problém. Tyto signály mohou být slabé, silné a velmi silné. Krize se v tomto stádiu poznává velmi těžko, ale pokud je odhalena, je jednodušší se na ni připravit a potom odvrátit a zastavit.
2. Akutní stádium krize - toto stádium nastupuje, když už dochází k poškozování zájmů subjektu a je v ohrožení jeho existence. Je nutné okamžitě jednat. Je důležité identifikovat „těžiště krize“, redukovat ztráty a minimalizovat dobu trvání tohoto stádia.
3. Chronické stádium krize - toto je stádium, kdy ve stádiu akutním nedojde k úplné likvidaci krize. Sice dojde k utlumení, ale krize se po počátečním snížení opět začíná zvyšovat.
4. Stádium vyřešené krize - dochází k nabytí a stabilizování rovnováhy systému. Nebo také k podlehnutí krizi.⁴

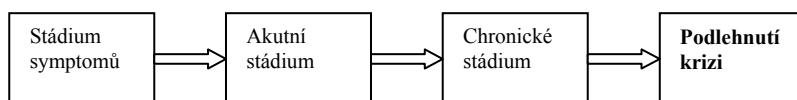
Zvládání krizí spočívá v tom, že se jim dá těžko vyhnout, ale je potřeba se na ně připravit. Tím se poté minimalizují dopady krizových situací. Jsou dvě situace, jak krize skončí:

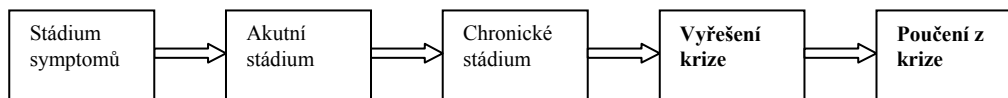
⁴ ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. *Úvod do teorie krizového managementu I..* [s.l.] : [s.n.], 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

Graf 1: Dvě možnosti ukončení krize

1. Podlehnutí krizi

2. Vyřešení krize

Zdroj: ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. *Úvod do teorie krizového managementu I.* [s.l.] : [s.n.], 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

1.1.3 Charakteristika krizových stavů

Při konkrétní krizi jde i o mimořádnou událost. U té jako takové se vyhláší krizové stavy. Podle metodické pomůcky pro obce k zajištění činností spojených s uplatňováním zákona o krizovém řízení se dělí na tři civilní krizové stavy - stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a jeden vojenský (válečný) stav. Je mnoho důvodů, proč tyto stavy vyhlášovat. Mezi nejznámější a nejčastější patří různé přírodní katastrofy (zemětřesení, hurikány, epidemie), ale také terorismus a různé hrozby válek apod.

I. Stav nebezpečí

Tento stav se může bezodkladně vyhlásit na území celého kraje nebo jen jeho části hejtmánem kraje. Vyhláší se na dobu 30-ti dnů a to v případě, kdy není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek Integrovaného záchranného systému. Tato doba může být prodloužena jen se souhlasem vlády. Rozhodnutí o vyhlášení stavu nebezpečí se vyhláší stejně jako jiná nařízení kraje a nabývá účinnosti okamžikem, který se v něm stanoví. Stav nebezpečí končí uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen nebo zrušením hejtmánem či vládou před uplynutím této doby.

II. Nouzový stav

Je to právní stav, který je vyhlášen vládou ČR při krizových situacích. Vyhláší se na celé území státu nebo pouze v ohrožených regionech. Nejdéle však na dobu 30-ti dnů. Uvedená doba se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

III. Stav ohrožení státu

Stav ohrožení státu je vyhlášený při bezprostředním ohrožení státní svrchovanosti nebo územní celistvosti státu nebo jeho demokratických základů. Je vyhlášen Parlamentem ČR na návrh vlády. K jeho odsouhlasení je potřeba jak nadpoloviční většina hlasů všech poslanců, tak nadpoloviční většina hlasů všech senátorů.

IV. Válečný stav

Je to stav, při kterém Parlament ČR podle Ústavy ČR vyhlásí válečný stav, hrozí-li státu bezprostřední napadení, je napaden nebo je potřeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně. Umožňuje použít veškeré síly a prostředky státu k odražení agrese. Při tomto stavu je centrálně řízen výkon státní správy, chod národního hospodářství a činnost ozbrojených sil. Povolávají se vojáci v záloze k mimořádné službě v ozbrojených silách. Vyhláší a odvolává se zákonem a je posledním krokem k možnému odvrácení války.⁵

---

⁵ ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. *Úvod do teorie krizového managementu I.* [s.l.] : [s.n.], 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

1.2 Krizový management

Krizový management se objevil počátkem minulého století v USA a to jako specifická forma obecného managementu (řízení). V dalším období byl převzat do terminologie NATO a po celou dobu studené války byl nástrojem pro řešení krizových situací vojenského charakteru. Rozpad bipolárního světa, pád železné opony v Evropě a změna vojensko-bezpečnostních rizik a hrozeb v euroatlantickém prostoru posunuly krizový management dál. Ten se na počátku devadesátých let minulého století stal univerzálním termínem pro pojmenování procesů spojených se zvládáním krizových situací. Ty mají charakter přírodní, antropogenní, sociálně společenský nebo ekonomický.⁶

Existuje řada definic krizového managementu, proto zde budou nastíněné jen některé z nich:

- je to proces zvládání krizí v širším slova smyslu
- souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik
- prostředek pro řešení krizových situací
- prostředek pro řízení ozbrojených sil v krizových situacích
- komplex vazeb, vztahů a činností složek Integrovaného záchranného systému
- prostředek pro řešení mezinárodních krizí apod.

Krizový management (krizové řízení) je dnes samostatnou manažerskou disciplinou a znamená zvládání a likvidaci krizových stavů podniku a jeho vyvedení na normální charakter dalšího vývoje. Úspěšné a opakované zvládání krizového managementu je vrcholovou manažerskou dovedností a nejlepší odborníci v této oblasti jsou špičkově placeni. V některých oblastech nebo podnikových seskupeních existují dokonce i renomovaní specialisté - krizoví manažeři, kteří jsou nasazováni do podniků nebo jejich částí, zasažených krizí.

---

⁶ ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. *Úvod do teorie krizového managementu I..* [s.l.] : [s.n.], 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

1.3 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (IZS) je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.“⁷

Integrovaný záchranný systém vznikl v roce 1993 a to proto, aby docházelo ke každodenní spolupráci policie, hasičů, zdravotníků a dalších složek při řešení krizových situací. Vymezuje ho zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Mezi **základní složky IZS** patří:

1. Hasičský záchranný sbor České republiky,
2. Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
3. Zdravotnická záchranná služba,
4. Policie České republiky.

Ostatní složky jsou:

1. Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
2. Obecní policie
3. Orgány ochrany veřejného zdraví,
4. Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
5. Zařízení civilní ochrany,
6. Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

---

⁷ [Http://www.hzscr.cz](http://www.hzscr.cz) [online], 2009 [cit. 2010-12-22]. [Http://www.hzscr.cz](http://www.hzscr.cz). Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>>.

2 Územní plánování a bezpečnostní rizika v území

2.1 Historický kontext⁸

Z historického hlediska měla bezpečnost území velký, ne-li rozhodující vliv na stavbu měst. Díky častým válkám byly otázky vojensko-bezpečnostní na denním pořádku, tudíž se budovaly různé hradby a opevnění, které přispívaly k větší bezpečnosti obyvatel. Toto období válek a dobývání zde bylo již od prvopočátků do 19. století.

19. století to celé změnilo. Došlo k mnoha změnám především vojensko-politickým, hospodářským a společenským a vyvstaly tak nové úkoly pro územní plánování. Především se ale objevují nová bezpečnostní rizika. Mezi ně můžeme zařadit ohrožení obyvatelstva dopravou, populační explozi uvnitř měst, nedostatek komunikací, havárie technické infrastruktury, ale také hygienická nebezpečí spočívající v rozvoji a rozšíření nakažlivých nemocí.

Pokud nebudeme počítat období 2. světové války, pak polovina 20. století přichází s dalším typem rizika, a to se studenou válkou. Díky hrozbě válečného konfliktu se opět začínají budovat zařízení na ochranu jak vojáků, tak především obyvatel. Ty ale mají trochu jiný charakter, neboť se přesunují do jiných lokací a to především pod zem a nepřístupných poloh a vzniká tzv. „doložka civilní ochrany“.

Po skončení studené války dochází ke snížení významu budování těchto bezpečnostních zařízení. V územně plánovací dokumentaci dochází ke značné formalizaci a nakonec po roce 2005 je i tento poslední nástroj zabývající se bezpečností a riziky v území je zrušen. Žádná náhrada v systému územního plánování za něj není.

Mohlo by se proto zdát, že naše města, obce a celá krajina je tedy naprosto bezpečná. To samozřejmě není pravda. Pokud je nějaká stavba či činnost hodnocena z hlediska vlivu na životní prostředí, dochází sice k povinné studii rizik, ale ta je poté použita jen formálně a

---

⁸ Zpracováno na základě ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra; PONDĚLÍČEK, Michael. ROLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI OCHRANĚ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY. In *ROLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI OCHRANĚ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY*. [s.l.] : [s.n.], 2009. s. 6.

omezeně podle potřeby investorů. Navíc tato studie víceméně jen zkoumá vlivy té jediné stavby, ale už nehodnotí a neanalyzuje její celkový vliv na město a region.

2.2 Územní plánování

Plánování je jednou ze základních funkcí managementu. Zahrnuje výběr úkolů, cílů a činností potřebných pro jejich dosažení. Vše je ovšem omezeno zdroji, které jsou k dispozici. Netýká se to jen zdrojů finančních (jsou ve většině případů rozhodující), ale také materiálových, lidských, informačních nebo časových.⁹ Na pojem plánování je v této diplomové práci relevantní také objasnit plánování územní. To je obor, který řeší a vytváří podmínky pro využití území. Týká se vždy většího počtu lidí a debat mezi různými zájmovými skupinami, jako jsou např. vlastníci nemovitostí, podnikatelé apod. Řeší soustavně a kompletně funkční využití území, věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území. Dbá především na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek – půdy, vody a ovzduší.

Definice územního plánování je obsažena v zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, který říká, že cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích. A to komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území. Ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území. Chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí obyvatel.¹⁰

Celkem se rozlišují tři úrovně územního plánování, a sice úroveň:

- celostátní (Politika územního rozvoje),
- krajská (Zásady územního rozvoje) a
- obecní (územní plány).

Politiku územního rozvoje je možné aktualizovat každé čtyři roky. K aktualizaci může každý zaslat své připomínky. Pokud jde o Zásady územního rozvoje a územní plány, spočívá účast veřejnosti v možnosti podat k návrhu připomínky a námítky. Zásady

---

⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Základy obecného managementu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1365-5.

¹⁰ Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu. In: *Sbírka zákonů*. 2006.

územního rozvoje a územní plány se vydávají formou opatření obecné povahy podle § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

Územní plán je východiskem pro povolování staveb. Úřady nesmějí schválit žádnou stavbu, která neodpovídá územnímu plánu. Pokud chce někdo budovat např. továrnu na zemědělské půdě, musí nejprve požádat o změnu územního plánu, teprve pak může žádat o územní a stavební povolení.¹¹

---

¹¹ www.ekoporadna.cz. *Www.ekoporadna.cz* [online]. 31.08.2010 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: http://www.ekoporadna.cz/wiki/doku.php?id=pravo:co_je_to_uzemni_planovani_a_jak_se_do_nej_zapojit

3 Bezpečnostní a krizové plánování

3.1.1 Bezpečnostní plánování

Bezpečnostní plánování jako pojem dosud není řádně vymezen. Objasněna je však problematika bezpečnosti. Ta je chápána jako žádoucí stav, kdy jsou na nejnížší míru snížena rizika hrozeb vůči:

- obyvatelstvu
- svrchovanosti a územní celistvosti státu
- jeho demokratickému zřízení a principům právního státu
- vnitřnímu pořádku
- majetku
- životnímu prostředí
- plnění mezinárodních bezpečnostních závazků

Bezpečnostní plánování jde nejlépe rozdělit do 4 skupin. První tři se řadí do kategorie nevojenského plánování. Patří sem plánování havarijní, krizové a civilní nouzové. Druhá kategorie je vojenské plánování a s tím související plánování obrany státu. Vše je znázorněné v následující tabulce. Bližší specifikování jednotlivých typů plánování jsou rozebrány níže.¹²

Tabulka 1: Rozdělení bezpečnosti státu podle typu plánování

Plánování bezpečnosti státu			
<i>Nevojenské plánování</i>			<i>Vojenské plánování</i>
Havarijní plánování	Krizové plánování	Civilní nouzové plánování	Plánování obrany státu

Zdroj: ŠENOVSKÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního

Po rozdělení jednotlivých typů plánování je také nutné zdůraznit, že jsou mezi nimi samozřejmě vazby na sebe navzájem navazující. Proto následující text podrobně rozebírá všechny čtyři druhy plánování. Nejprve je rozebráno plánování havarijní.

¹² ŠENOVSKÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

Havarijní plánování

Havarijní plánování je soubor postupů, metod a opatření, které orgány tomu příslušné užívají při přípravě na provádění záchranných a likvidačních prací na specifickém vymezeném území. Tím, podle čeho se havarijní plánování řídí, je havarijní plán. Ten právě obsahuje opatření a postupy k záchranným a likvidačním pracím. Hlavním právním předpisem týkajícím se havarijního plánování je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně je stanovena povinnost krajského úřadu zpracovávat plán k provádění záchranných a likvidačních prací (havarijní plán kraje). Jak již bylo zmíněno dříve, ten má na starosti udělat záchranný hasičský sbor kraje.¹³

Havarijní plánovací dokumentace se většinou zpracovává pro určité území. Rozdělení havarijních plánů by proto mohlo být následující:

1. Havarijní plán kraje
2. Vnější havarijní plán pro území kolem objektu (nositelem nebezpečí vzniku havárie)
3. Vnitřní havarijní plán právnických osob pro území jejich podniku s nebezpečnými látkami

Havarijní plán kraje

V tomto plánu jsou obsaženy postupy při řešení mimořádných událostí třetího stupně nebo zvláštního stupně poplachu. Člení se na tři části a to na informační část, operativní část a plány konkrétních činností.

Informační část obsahuje především údaje charakterizující příslušný kraj. Jsou to geografické, demografické, hydrologické a klimatické informace. Ale tato sekce obsahuje také výstupy z analýzy možného vzniku mimořádných událostí tj. druhy mimořádných událostí či místa možného vzniku.

Druhá – operativní část, obsahuje přehledy sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce. Je zde vymezena pomoc sousedním krajům nebo jejich pomoc danému kraji, možná

---

¹³ ŠENOVSÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

pomoc poskytnutá z ústřední úrovně a také způsoby vyrozumění o mimořádné události a spojení.

Plány konkrétní činnosti zahrnují následující:

- a) Plán vyrozumění
- b) Plán traumatologický
- c) Plán varování obyvatelstva
- d) Plán individuální ochrany obyvatelstva
- e) Plán ukrytí obyvatelstva
- f) Plán evakuace obyvatelstva
- g) Plán nouzového přežití obyvatelstva
- h) Plán monitorování
- i) Plán veterinárních opatření
- j) Plán veřejného pořádku a bezpečnosti
- k) Plán ochrany kulturních památek
- l) Plán hygienických a protiepidemických opatření
- m) Plán komunikace s veřejností
- n) Plán odstranění odpadů¹⁴

Vnější havarijní plán

Tento typ plánů se zpracovává jednak pro jaderná zařízení, ale také pro zařízení chemická.

Pro jaderná zařízení zpracovává vnější havarijní plán hasičský záchranný sbor kraje (pokud je zóna ve více krajích, každý hasičský sbor vypracuje dílčí část, kterou předá HSK v jehož území leží jaderné zařízení). V případě toho plánu se území rozdělí na sektory až se šestnácti pravidelnými výsečemi v závislosti na směru větru a na soustředné kruhy. Vnější havarijní plán jaderného zařízení se člení na informační část, operativní část a plány konkrétních činností. Tyto části jsou zpracovány jak textově, tak graficky.

---

¹⁴ ŠENOVSÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

Vnější havarijní plán chemického zařízení se dělí také na tři části uvedené už u havarijního plánu jaderného zařízení. Opět je vše zpracováno jak graficky, tak textově. Pro potřeby řešení havárie se zde může území rozdělit na dva nebo více sektorů.¹⁵

Vnitřní havarijní plán

Vnitřní havarijní plánování je velice rozsáhlá problematika. Patří sem plány chemických zařízení, jaderných zařízení, ale také havarijní plány spojené s ohrožením kvality spodních nebo povrchových vod. V neposlední řadě je to také dokumentace požární ochrany (zvolávání požárů, požární evakuační plány....). Povinnost zpracovat vnitřní havarijní plán má provozovatel příslušného zařízení.¹⁶

Krizové plánování

Krizové plánování je součástí příprav na řešení krizových situací. Jeho výstupem je buďto krizový plán, nebo plán krizové připravenosti. Krizový plán slouží orgánům krizového řízení a dalším státním orgánům, plán krizové připravenosti je spíše pro právnické a podnikající fyzické osoby (subjekty krizového plánování).

Krizový plán

Krizový plán je dokument, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací v působnosti orgánů krizového řízení. Řídí se zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Za jeho zpracování odpovídá zpracovatel krizového plánu. To může být správní úřad, jiný státní orgán nebo orgány samosprávy, jimž zákon ukládá povinnost zpracovat krizový plán a to především s ohledem na charakteristiku území.

Krizový plán se zpracovává ve standardizované podobě (písemně či elektronicky). Obecná struktura krizového plánu je předem dána a stanovena. V souladu s platnou krizovou legislativou ČR je základním dokumentem pro oblast krizového řízení pro všechny orgány krizového řízení. Jeho součástí je **základní** a **přílohová** část. Ty obsahují následující:

Tabulka 2: Části krizového plánu

<i>ZÁKLADNÍ ČÁST</i>	<i>PŘÍLOHOVÁ ČÁST</i>
-----------------------------	------------------------------

¹⁵ ŠENOVSKEÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

¹⁶ ŠENOVSKEÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

Základní údaje o zpracovateli	Operační plány zvládnání typových krizových situací
Analýza hrozeb a rizik	Přehled zdrojů pro řešení krizových situací
Hlavní zásady pro řízení krizových situací a základní metodika činností zpracovatele krizového plánu při řízení krize	Speciální (odborné plány)
	Podkladové materiály

Zdroj: ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. Úvod do teorie krizového managementu I.. [s.l.] : [s.n.], 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

Zpracování krizového plánu předchází analýza rizik příslušného území. Na konci celé této druhé kapitoly bude uvedeno 19 typových krizových situací, které jsou mimořádné události, a proto v závislosti na jejich rozsahu se předpokládá vyhlášení krizového stavu. Z nich budou vycházet i rizikové prvky území z pohledu územního plánování.

Pokud se někdo rozhodne vyžádat si údaje na zpracování krizového plánu, musí se obrátit na hasičský záchranný sbor kraje. Ten tyto údaje shromažďuje a eviduje. Při manipulaci s nimi je ale nutné přihlídnout k jejich ochraně - jde o klasifikaci informací v bezpečnostním plánování.

Pro zjednodušení je rozdělení krizových plánovacích dokumentů provedeno do třech kapitol.

1) Krizový plán správních úřadů a dalších státních orgánů

Tento typ plánu se zpracovává kvůli zajištění připravenosti ministerstev a jiných správních úřadů na řešení krizových situací. Už zpracovaný krizový plán schvaluje ministr nebo vedoucí správního úřadu. Dalšími státními orgány jsou Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu, Kancelář presidenta republiky, Úřad vlády, Nejvyšší kontrolní úřad a Bezpečnostní informační služba.

Základní část tohoto plánu vymezuje působnost, odpovědnost a úkoly správního úřadu a dalších státních orgánů s ohledem na charakteristiku území a popisuje organizace krizového řízení. Dále obsahuje výčet a hodnocení možných krizových rizik a jejich dopad na území.

Přílohová část je složena z dokumentů, které jsou nezbytné pro zvládnutí krizové situace. Mezi ně patří přehled sil a prostředků (počet, využitelnost...), katalog krizových opatření, typové plány, povodňové a havarijní plány, plán nezbytných dodávek, plán hospodářské mobilizace, plány spojení a plány materiálně technického zabezpečení. Součástí jsou také topografické mapy, které vyznačují rizika a řešení ohrožení.¹⁷

Krizový plán správního úřadu souvisí s územním plánováním tak, že řeší hrozby, které mohou způsobit vznik krizové situace, a tím ohrozit plnění činnosti v okruhu působnosti příslušného správního úřadu nebo bezpečnost správního úřadu, majetek správního úřadu, zdraví nebo životy osob nacházejících se v působnosti správního úřadu. Je zde uveden přehled prvků kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury určených příslušným ministerstvem, jiným ústředním správním úřadem nebo Českou národní bankou. Jde o identifikace prvku kritické infrastruktury nebo evropské kritické infrastruktury (např. název, označení, lokalizace), název a sídlo provozovatele prvku kritické infrastruktury nebo evropské kritické infrastruktury, vymezení předmětu činnosti nebo věcné působnosti, datum nabytí právní moci opatření obecné povahy, kterým byl prvek kritické infrastruktury nebo evropské kritické infrastruktury určen.

Další spojitost s územním plánováním je ta, že část krizového plánu správního úřadu obsahuje geografické podklady využívané při přípravě na krizové situace a jejich řešení v analogové nebo digitální formě (mapy, mapové soulepy, prostorová data geografického informačního systému atd.).¹⁸

2) Krizový plán kraje

Tento plán, jak již bylo řečeno, zabezpečuje záchranný sbor kraje. Zpracovaný krizový plán kraje schvaluje hejtman.

Základní část vymezuje působnost, odpovědnost a úkoly kraje a charakteristiku organizace krizového řízení kraje. Dále také výčet možných krizových rizik a jejich dopad na území kraje.

---

¹⁷ ŠENOVSKÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

¹⁸ Metodika zpracování krizových plánů podle § 15 až 16 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbirka zákonů*. 2000.

Přílohová část je stejná jako v krizovém plánu správních úřadů a dalších státních orgánů. Navíc je zde plán zdravotnického zabezpečení kraje.

Postup při zpracování krizového plánu kraje:¹⁹

Nejdříve se před samotným zpracováním v bezpečnostní radě kraje projednávají příslušné podklady, které předkládá Hasičský záchranný sbor kraje. Mezi tyto podklady patří:

- zaměření a rozsah krizového plánu kraje
- určení osoby odpovědné za koordinaci zpracování krizového plánu kraje
- rozdělení zpracování dílčích částí krizového plánu kraje
- harmonogram zpracování krizového plánu kraje
- rozsah spolupráce dalších subjektů, které se na plánu podílejí
- termín projednání krizového plánu kraje v bezpečnostní radě kraje
- pravidla manipulace s krizovým plánem během jeho zpracování
- termíny jak průběžných kontrol, tak termín zpracování kompletního plánu

Na krizový plán kraje poté navazují už krizové plány obce, které ovšem jsou hasičským sborem kraje vybrány a mají za úkol vypracovat dílčí úlohy krizového plánu kraje. Obecní úřad určené obce má za povinnost určit osoby odpovědné za zpracování krizového plánu dané obce, harmonogram zpracování, rozsah spolupráce s dalšími subjekty, termín projednání krizového plánu obce, pravidla manipulace s krizovým plánem, termíny průběžných kontrol a další.

3) Plány krizové připravenosti

Tyto plány jsou určeny především pro právnické a podnikající fyzické osoby. Tato skupina osob má povinnost podílet se při přípravě na krizové situace na zpracování krizových plánů, pokud jim je k tomu příslušný orgán krizového řízení vyzve.

Plán krizové připravenosti je dokument, který upravuje přípravu dotčené právnické osoby k řešení krizových situací. Ten, kdo ho zpracovává je rovněž povinen plánovat vlastní

---

¹⁹ ŠENOVSÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

akceschopnost - tím se má na mysli zajištění pohotovosti a připravenosti před účinky krizových situací.

Základní část obsahuje vymezení předmětu podnikání právnické či podnikající fyzické osoby, důvody ke zpracování plánu krizové připravenosti, charakteristiku organizace krizového řízení a havarijní připravenosti, výčet a analýzu krizových ohrožení a zásady pro používání daného plánu krizové připravenosti.

Přílohovou část tvoří dokumenty, které jsou nezbytné ke zvládnutí krizové situace. Patří sem dokument, který právnické či podnikající fyzické osobě určuje úkoly při zabezpečování konkrétních krizových situací. Dále sem patří plán akceschopnosti zmíněných osob při zajištění připravenosti a pohotovosti, plán krizových opatření, vnitřní havarijní plán (pokud se zpracovává), plán opatření hospodářské mobilizace, plány spojení, topografické mapy s vyznačenými riziky, přehled uzavřených smluv a další dokumentace potřebná pro řešení krizových stavů.

V souvislosti s územním plánováním je tento Plán krizové připravenosti zmíněn z důvodu návaznosti typových plánů, potažmo plánů operačních, které už konkrétně řeší druhy krizových situací.

Při přípravě a zpracování krizových plánů se také nesmí zapomínat právě na pojem typový plán. Tyto speciální plány se zpracovávají už pro stanovené typové krizové situace. Řeší samotné postupy, zásady a opatření. Vlastní zpracování přechází už na jednotlivé ústřední správní úřady podle jejich působnosti. Obsah typového plánu se dělí na tři oblasti – hodnocení krizové situace (popis konkrétní krizové situace, její dopady....), záměry řešení krizové situace (doporučené typové postupy, zásady, opatření....), údaje o zpracovateli typového plánu (osoby zodpovědné za zpracování). Vzor osnovy typového plánu je v příloze č. 1.²⁰

Zpracovaný typový plán je poté výchozím podkladem pro tvorbu plánů operačních. Ten je níže podrobně rozebrán.

---

²⁰ ŠENOVSÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

Operační plány jako součást Krizového plánu²¹

Operační plány obsahují detaily a specifické činnosti řešení konkrétních druhů krizových situací. Dělí se na havarijní plány a povodňové plány. Informují o možnostech řešit krizovou situaci na daném území včetně způsobů eliminace jejich průvodních jevů. Z organizačního hlediska stanovují potřebu nasazení sil a prostředků pro řešení krizové situace a využití dalších lidských a věcných zdrojů pro zvýšení účinnosti ochranných opatření vůči obyvatelstvu.

Obrázek 1: Rozdělení operačních plánů

Zdroj: Operační plány jako součást Krizového plánu Moravskoslezského kraje. „112“, *Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*,. 2007, VI, č. 10.

Krizový plán je především obsáhlým souborem dílčích plánů, v jehož komplexu se operační plány uplatňují. Operační plán stanoví pro konkrétní druh krizové situace na daném území postupy, zásady, opatření a síly a prostředky pro její řešení. Tuto definici lze ještě rozšířit o fakt, že v operačním plánu jsou vyjádřeny reálné možnosti opatření, zahrnuty metody a zásady činnosti orgánů krizového řízení a příslušné rozčlenění lidských a věcných zdrojů. Pro konkrétní druh krizové situace se může zpracovávat ve více variantách podle charakteru a možného rozsahu krizové situace, většinou na nejsložitější variantu. Některé plány začleněné do komplexu krizového plánu se systémově řadí mimo operační plány, avšak svou podstatou (užití pro konkrétní druh krizové situace) mají charakter operačního plánu.

²¹ Mvcr.cz [online]. 2007 [cit. 2011-04-08]. Mvcr.cz. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2007/rijen/strana_24.html>

Legislativa²²

Determinace operačních plánů vychází ze zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, v němž je vyjádřena povinnost zpracovávat krizový plán. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb., pak stanoví, že přílohovou část krizového plánu tvoří dokumenty nezbytné ke zvládnutí krizové situace – povodňové, havarijní a další operační plány [§ 15, odst. 3 písm. d)]. V § 15 odst. 4 je dále vyjádřeno, že dokumenty přílohové části rozpracování krizového plánu kraje obecním úřadem určené obce stanovuje hasičský záchranný sbor kraje.

Struktura operačního plánu²³

Plán je rozdělen do tří částí: A. Informační část, B. Realizační část a C. Přílohová část.

A. Informační část

- A-1 Identifikační údaje zpracovatelů.
- A-2 Charakteristika krizové situace (KS).
- A-3 Rozsah KS:
  - ohrožené území a objekty,
  - ohrožené obyvatelstvo,
  - a další.
- A-4 Předpokládané dopady KS:
  - zdraví a životy osob,
  - zničení nebo poškození majetku,
  - životní prostředí,
  - ekonomika,
  - sociální oblast,
  - kritická infrastruktura,
  - jiné atributy společnosti.

---

²² Mvcr.cz [online]. 2007 [cit. 2011-04-08]. Mvcr.cz. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2007/rijen/strana_24.html>

²³ Mvcr.cz [online]. 2007 [cit. 2011-04-08]. Mvcr.cz. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2007/rijen/strana_24.html>

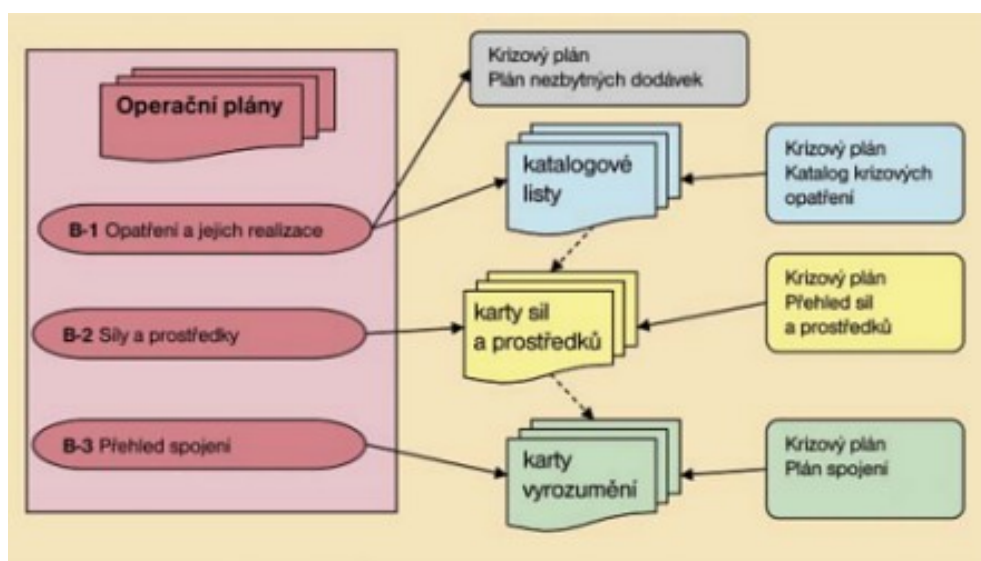

- A-5 Organizační schéma systému řízení.

B. Realizační část

- B-1 Opatření a jejich realizace.
- B-2 Síly a prostředky.
- B-3 Přehled spojení.

Obrázek 2: Rozdělení realizační části operačního plánu

Zdroj: Operační plány jako součást Krizového plánu Moravskoslezského kraje. „112“, *Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*, 2007, VI, č. 10.

C. Přílohová část

- C-1 Přehled právních norem.
- C-2 Seznam osob, které se podílely na zpracování operačního plánu.
- C-3 Další přílohy:
  - mapy a schémata,
  - metodiky činnosti,
  - organizační, řídicí aj. předpisy a pokyny pro řešení KS.
- C-4 Přehled zkratk.

Vazba operačních plánů na bezpečnost území spočívá v tom, že u většiny operačních plánů je jejich základem důkladná analýza charakteristik krizových situací a úvaha nad volbou a vykonatelností potřebných opatření. Pro typově příznačné krizové situace se jako výchozí materiály využívají typové plány (součást krizového plánu), ve kterých pro jednotlivé druhy krizových situací stanovily ústřední správní úřady dle své působnosti doporučené typové postupy, zásady a opatření v obecné rovině.

Operační plány mají také provázanost s jinými částmi krizového plánu. První je vazba na příslušné plány konkrétních činností, které jsou součástí havarijního plánu kraje. Tyto plány se zpracovávají za účelem konkrétních činností pro provádění záchranných a likvidačních prací, včetně ochrany obyvatelstva. Další součástí návazných dokumentů v obsahu operačních plánů jsou Katalogové listy. Představují detailní rozpracování úkolů v rámci opatření. Katalogové listy obsahují stručné a výstižné charakteristiky opatření, stručné popisy výchozího a cílového stavu, požadované síly a prostředky, popisy činností k dosažení požadovaného stavu a další údaje.²⁴

Obrázek 3: Provázanost s jinými částmi krizového plánu

Zdroj: Operační plány jako součást Krizového plánu Moravskoslezského kraje. „112“, *Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*,. 2007, VI, č. 10.

²⁴ Operační plány jako součást Krizového plánu Moravskoslezského kraje. „112“, *Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*,. 2007, VI, č. 10.

3.1.2 Civilní nouzové plánování

Civilní nouzové plánování je spíše spojováno s pojmem „civilní nouzová připravenost“, protože žádný právní předpis v současné době civilní nouzové plánování neřeší. Civilním nouzovým plánováním se rozumí příprava a koordinace opatření k zajištění vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, ochrany obyvatelstva, funkčnosti státu, soudnictví a chodu hospodářství v krizové situaci a také civilní podpora ozbrojeným silám zas stavu ohrožení (vnější napadení či válečný stav).

Hlavním a ústředním orgánem státní správy je podle kompetenčního zákona Ministerstvo vnitra. To se zabývá především krizový řízením, civilním nouzovým plánováním, ochranou obyvatelstva a integrovaným záchranným systémem. Obdobný úkol jako má na úrovni kraje hasičský záchranný sbor kraje zde má Generální ředitelství hasičského záchranného sboru.

Základní zaměření a působnost civilního nouzového plánování je tedy následující:

- Plnění úkolů ochrany obyvatelstva
- Fungování orgánů veřejné správy
- Dobrá forma společenského a hospodářského života
- Fungování životně důležité infrastruktury
- Spolupráce veřejného a soukromého sektoru
- Civilní zdroje nezbytné k zajištění bezpečnosti
- Opatření proti používání zbraní hromadného ničení
- Koordinace bezpečnostního výzkumu
- Plánování a vyhodnocování cvičení orgánů krizového řízení
- Poskytování humanitní pomoci
- Řešení komunikace s obyvatelstvem
- Civilní podpora ozbrojených sil a bezpečnostních sborů
- Mezinárodní spolupráce ve výše uvedených oblastech (s EU, NATO, OSN....)²⁵

---

²⁵ ŠENOVSÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

Problematika civilního nouzového plánování je tedy velice rozsáhlá problematika, která zahrnuje jak aspekty preventivní, tak aspekty represivní. Civilní nouzové plánování je nutné vnímat jako součást připravenosti státu na zvládání mimořádných událostí.

Souvislost s územním plánováním je spjata s požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování jako s požadavky civilní ochrany vyplývající z havarijních plánů a krizových plánů v rozsahu, který odpovídá charakteru území a druhu územně plánovací dokumentace. Při samotném vydávání územního plánu hasičský záchranný sbor jako dotčený orgán uplatňuje stanovisko k návrhu zadání územního plánu, konceptu územního plánu, návrhu územního plánu a k upravenému a posouzenému návrhu územního plánu. Na základě jeho stanoviska uplatněného k návrhu zadání územního plánu se v rozsahu předaných podkladů zapracuje do textové a grafické části návrh ploch pro požadované potřeby:

- ochrany území před průchodem průlomové vlny vzniklé zvláštní povodní;
- zón havarijního plánování;
- ukrytí obyvatelstva v důsledku mimořádné události;
- evakuace obyvatelstva a jeho ubytování;
- skladování materiálu civilní ochrany a humanitární pomoci;
- vymezení a uskladnění nebezpečných látek mimo současně zastavěná území a zastavitelná území obce;
- záchranných, likvidačních a obnovovacích prací pro odstranění nebo snížení škodlivých účinků kontaminace vzniklých při mimořádné události;
- ochrany před vlivy nebezpečných látek skladovaných v území;
- nouzového zásobování obyvatelstva vodou a elektrickou energií.²⁶

3.1.3 Plánování obrany státu

Toto plánování nemá podstatný vliv na bezpečnost území z hlediska územního plánování, proto zde bude jen nastíněno jako doplněk dvou předcházejících typů plánování.

---

²⁶ Postupy HZS v oblasti ochrany obyvatel a civilního nouzového plánování. *Stavebnictví* [online]. 2009, č. 3 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: http://www.casopisstavebnictvi.cz/postupy-hzs-v-oblasti-ochrany-obyvatel-a-civilniho-nouzoveho-planovani_N2124

Plánování obrany státu se řídí nařízením vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu. Tímto plánováním se rozumí zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Dále také zajištění mezinárodních smluv o společné obraně (např. počet ozbrojených sil), zajištění účasti na mírových operacích a zajištění podílu při záchranných pracích a při humanitních úkolech.

Plánování obrany státu tvoří obranné plánování, operační plánování, mobilizační plánování, plánování připravenosti obranného systému státu a plánování příprav k záchranným pracím a k plnění humanitárních úkolů.

Hlavním dokumentem v této oblasti je Plán obrany České republiky nebo-li „plán obrany“. Ten zpracovává Ministerstvo obrany a vláda ho schvaluje.

Obsahuje:

1. plány činností státu při obraně ČR před vnějším napadením
2. přehled sil a prostředků
3. plán hospodářské mobilizace
4. plán nezbytných dodávek
5. plán operační přípravy státního území
6. koncepty operačních plánů
7. seznam a katalog opatření pro přechod státu do stavu ohrožení (nebo válečného státu)
8. manuál systému reakce na krize²⁷

---

²⁷ ŠENOVSÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

3.2 Typové krizové situace, rizikové jevy

Jak jsme již popsali výše krizové situace (typový plán na danou krizovou situaci), je potřeba pro potřeby této práce vybrat ty, které mohou mít vliv na bezpečnost lidí v rámci územního plánování. Také budou uvedeny rizikové jevy, které mají nebo mohou mít dopad na územní plánování a tím pádem na bezpečnost města a jeho obyvatel. Seznam krizových situací byl zpracován na základně knihy *Bezpečnostní plánování* od autorů doc.Dr.Ing. Michaila Šenovského a doc.Ing. Viléma Adamce Ph.D.

Krizová situace č.1 – Dlouhodobá inverzní situace:

Zde jsou popsány situace, při kterých dlouhodobá inverzní situace může vzniknout. S tím souvisí i předpovídání vzniku, rychlost a další aspekty inverze. Také jsou zde vytipované oblasti s pravděpodobností vzniku inverze.

Krizová situace č.2 – Povodně:

Typový plán povodní je rozdělen na 4 druhy povodní včetně území, na kterém se často vyskytují. Jsou rozebrána protipovodňová opatření a faktory ovlivňující rozsah povodní.

Obrázek 4: Příklad povodňového plánu

Povodňový plán Moravskoslezského kraje

Povodňový plán Moravskoslezského kraje		
A. Věcná část	<u>A-1</u>	Popis území
	<u>A-2</u>	Vodní toky a vodní díla
	<u>A-3</u>	Hydrologické údaje
	<u>A-4</u>	Manipulační pravidla významných vodních děl
	<u>A-5</u>	Ohrožené objekty
	<u>A-6</u>	Druh a rozsah ohrožení
	<u>A-7</u>	Organizace povodňové služby
	<u>A-8</u>	Stupně povodňové aktivity
	<u>A-9</u>	Zprávy o povodních
B. Organizační část	<u>B-1</u>	Statut a jednací řád povodňové komise Moravskoslezského kraje
	<u>B-2</u>	Předpovědní a hlásná povodňová služba
	<u>B-3</u>	Povodňové komise
	<u>B-4</u>	Spojení na orgány a organizace činné v povodňové službě
C. Grafická část	<u>C-1</u>	Správci vodních toků
	<u>C-2</u>	Schéma přenosu informací
	<u>C-3</u>	Měřicí stanice
	<u>C-4</u>	Mapy záplavových území

Zdroj: http://www.pod.cz/povodnovy_plan/

Krizová situace č.3 – Jiné živelné pohromy:

Sem patří především rozsáhlé lesní požáry, zemětřesení, velké sesuvy půdy, laviny a atmosférické poruchy – vichřice, tajfuny, uragány, orkány, tornáda. Také ale v našich končinách nevyskytující se sopečné výbuchy nebo pády meteoritu. Další živelné pohromy jsou také extrémní chlad (rozsáhlé námrazy) a extrémní teplo (sucha). U této krizové situace je určeno, jak na ně má IZS reagovat.

Krizová situace č.4 – Epidemie:

Epidemie představuje větší nahromadění výskytů onemocnění v časových a místních souvislostech. Epidemie extrémně velkého rozsahu zahrnující většinu světa se nazývá pandemie. V tomto krizovém plánu je popsán postup při řešení této krize.

Krizová situace č.5 – Epifytie:

Epifytie vyjadřuje hromadné nákazy polních kultur. Tento typový plán popisuje provádění rozsáhlých mimořádných rostlinolékařských opatření, které provádí orgány státní rostlinolékařské správy, pěstitelé a podnikající právnické a fyzické osoby mající povolení k provádění činností k likvidaci nákaz plodin. Tyto činnosti jsou rozděleny na rostlinolékařskou diagnostiku a asanační činnost. Dále jsou zde specifikovány možné příčiny vzniku krizové situace a možné scénáře rozvoje událostí.

Krizová situace č.6 – Epizootie:

Jako u předešlého s tím rozdílem, že se řeší hromadné nákazy zvířat.

Krizová situace č.7 – Radiační havárie:

Zde je identifikována krizová situace – radiační havárie. Pojem radiační havárie vyjadřuje skutečnost, že na jaderné elektrárně došlo k současnému poškození některých ochranných bariér, přičemž lze předpokládat únik takového množství radioaktivních látek do životního prostředí, které vyžaduje provedení opatření na ochranu obyvatelstva.

Obrázek 5: Příklad rozdělení pásem a sektorů pro varování obyvatelstva při radiální havárii

Zdroj: <http://www.namestnosl.cz/storage/jedu-prirucka.pdf>

Krizová situace č.8 – Havárie způsobená nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky:

Tento plán obsahuje stručný popis možných krizových situací v oblasti chemických látek. Je zde také část, která se zabývá příčinami vzniku krizové situace tohoto charakteru.

Krizová situace č.9 – Technické a technologické havárie velkého rozsahu:

Jde především o exploze a vše kolem nich spojené. Jsou popsány jak typy explozí, tak charakteristiky škod způsobených výbuchem a možné oblasti.

Krizová situace č.10 – Narušení hrází významných vodních děl a s tím spojené riziko povodně:

Specifikuje vznik narušení hrází a dalších vodních děl. Dále uvádí události, které se staly v minulosti. Příčiny této krizové situace mohou být zemětřesení sesuvy půdy, dlouhotrvající

vodní srážky, pády meteoritů, terorismus. Je zde také nastíněna spolupráce orgánů krizového řízení, příslušného povodí, ale také provozovatele vodního díla.

Krizová situace č.11 – Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu:

V tomto typovém plánu jsou popsány krizové situace ekonomické a společenské.

Krizová situace č.12 – Narušení dodávek ropy a ropných produktů:

Pro tuto krizovou situaci existuje zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů, který vymezuje základní pojmy, stanovuje pravidla a mechanismy.

Krizová situace č.13 – Narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepelné energie:

Zde je rozdělena energetická soustava na výrobní část produkující elektrickou energii, přenosové soustavy vedení a zařízení, distribuční soustavu vysokého napětí, distribuční soustavu nízkého napětí a technický dispečink. Z hlediska možného ohrožení jsou typy elektráren rozděleny na jaderné, elektrárny na fosilní paliva, elektrárny akumulčního nebo průtočného typu a parní elektrárny.

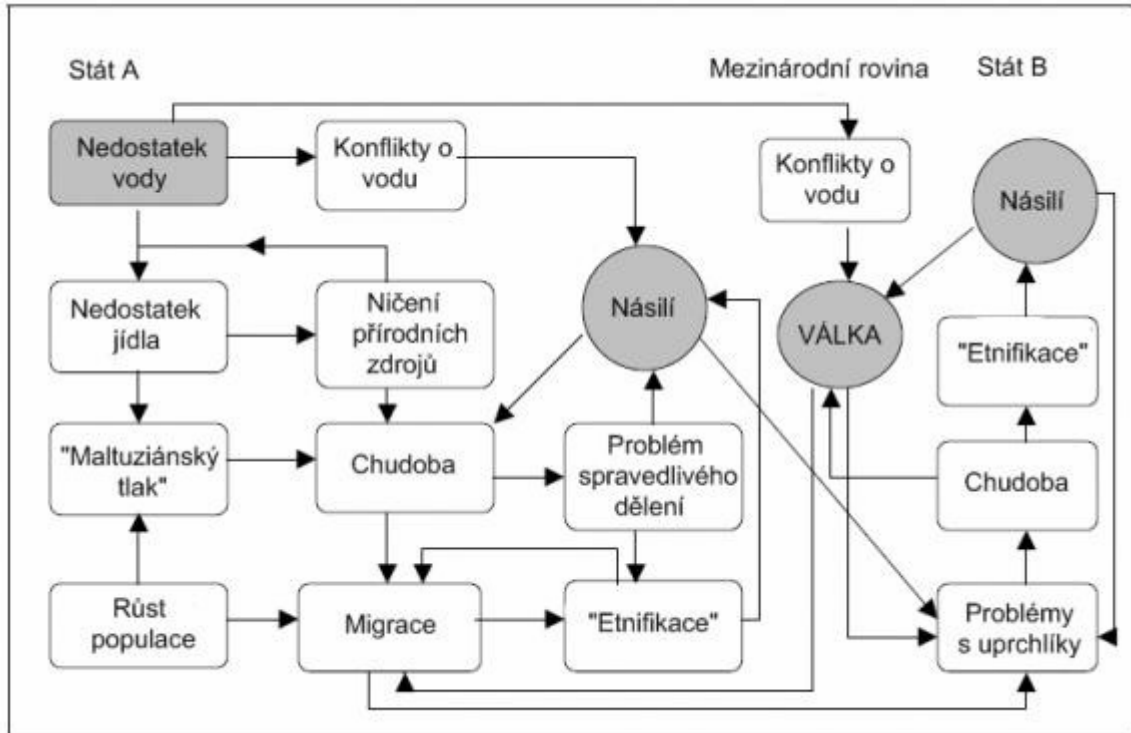
Krizová situace č.14 – Narušení dodávek potravin:

Popis u tohoto problému je velice rozsáhlý. Situace je taková, že tato krizová situace nemůže nastat jako primární, ale je sekundárním důsledkem jiné krizové situace.

Krizová situace č.15 – Narušení dodávek vody:

Tato krizová situace popisuje možné narušení dodávek pitné vody a rozděluje mimořádné události na primární a sekundární, tj. události, které na přímo nebo nepřímo na mimořádnou událost navazují.

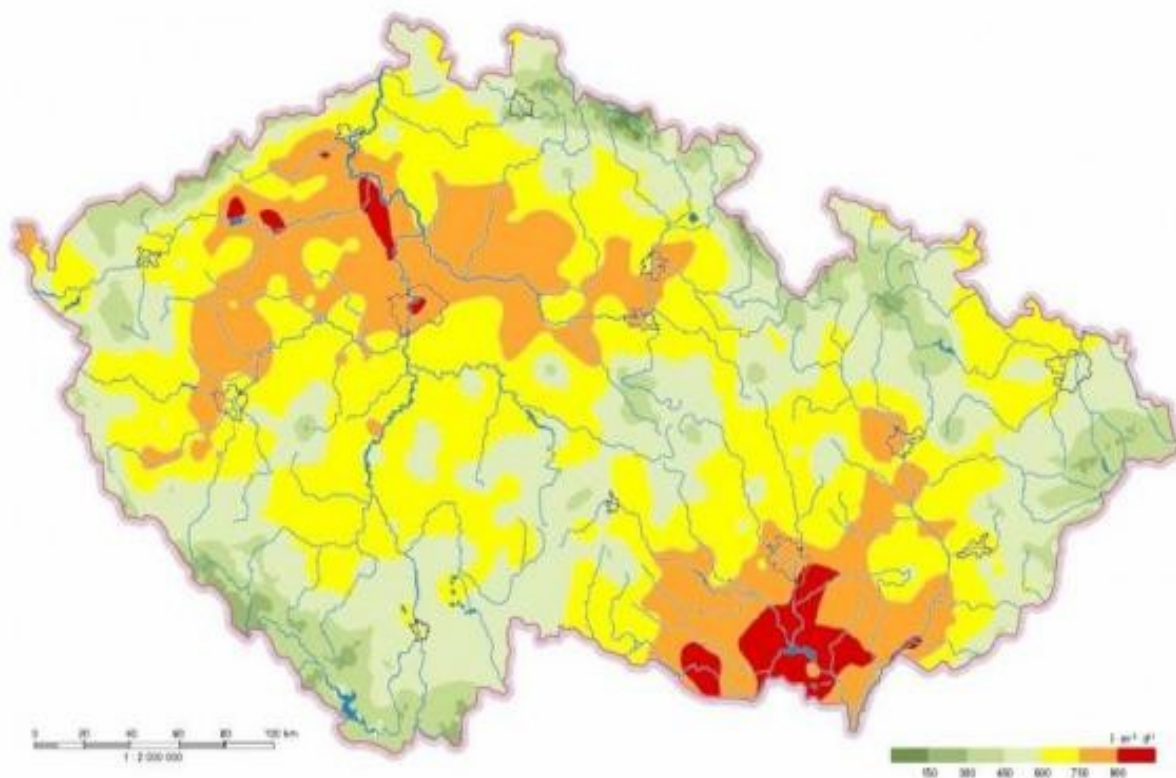
Obrázek 6: Nedostatek vody – možné následky

Zdroj: [Http://www.defenceandstrategy.eu](http://www.defenceandstrategy.eu). [Http://www.defenceandstrategy.eu](http://www.defenceandstrategy.eu) [online]. 15.12.2009 [cit. 2012-03-23]. Dostupné z:

<http://www.defenceandstrategy.eu/redakce/tisk.php?lanG=cs&xsekce=37970&clanek=38820&>

Obrázek 7: Prognóza vývoje suchých oblastí v následujících 20 letech

Legenda: Červeně jsou vyznačena místa, které v nejbližších 20 letech budou pravděpodobně trpět suchem

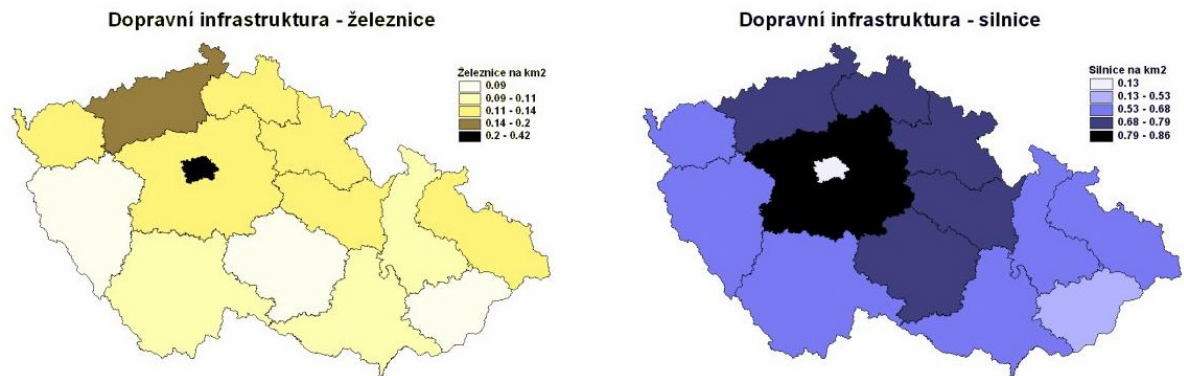
Zdroj: PETRŽÍLEK, Petr. Nedostatek vody a sucho - Opatření navrhovaná ČSSD k zmírnění dopadů klimatických změn, Dostupné z:

<http://www.defenceandstrategy.eu/redakce/tisk.php?lanG=cs&xsekce=37970&clanek=38820&>

Krizová situace č.16 – Narušení funkčnosti dopravní soustavy:

Funkčnost dopravy je závislá především na dopravní infrastruktuře. Problémy jí tykající se mohou vzniknout nahodile nebo v důsledku vzniku mimořádné události. Ty se rozdělují na vnitřní (dopravní nehody) a vnější (živelné pohromy, provozní havárie, terorismus, vojenská agrese....) mimořádné události. Tyto události mohou dopravní infrastrukturu ochromit na časově omezenou dobu.

Obrázek 8: Rozsah železniční sítě a dálnic a silnic

Zdroj: [Http://www.dhv.cz](http://www.dhv.cz). [Http://www.dhv.cz](http://www.dhv.cz) [online]. [cit. 2012-03-23]. Dostupné z: <http://www.dhv.cz/regstrat/SRR/Svazek%202/Svazek%202.htm>

Krizová situace č.17 – Krizové situace v oblasti telekomunikačních a informačních systémů:

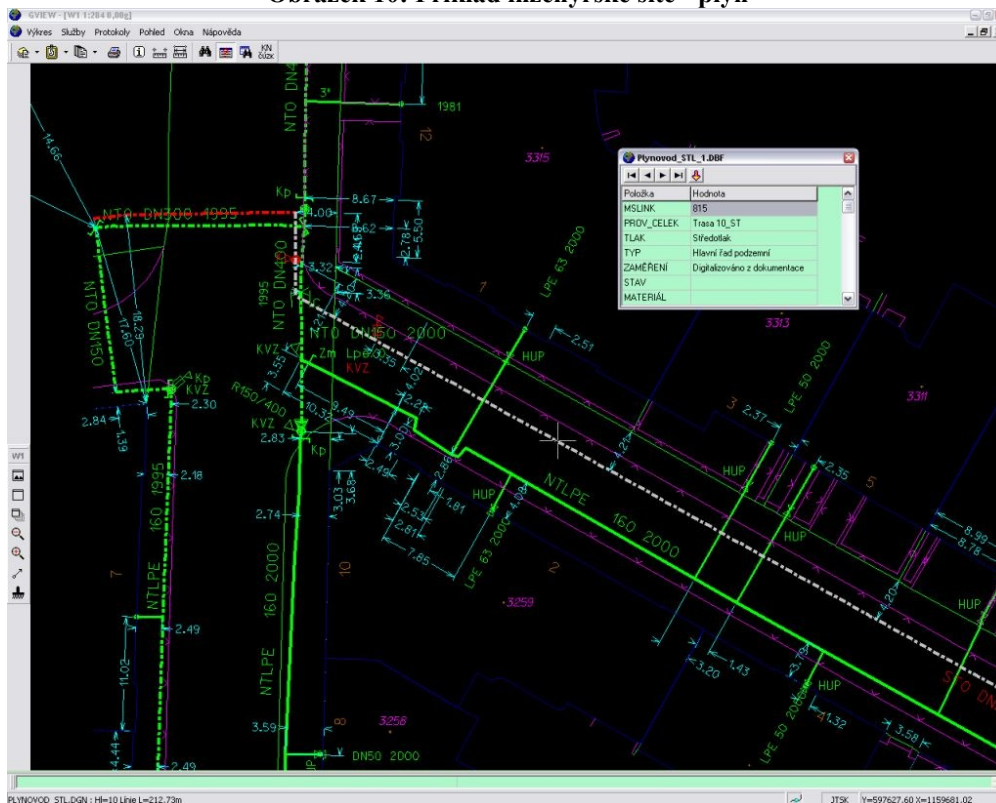
Sem patří narušení dodávek ropy, dodávek elektrické energie apod.

Obrázek 9: Příklad schématu telekomunikační sítě

Zdroj: [Http://www.tomgis.com](http://www.tomgis.com). [Http://www.tomgis.com](http://www.tomgis.com) [online]. 2007 [cit. 2012-03-23]. Dostupné z: <http://www.tomgis.com/gis.html>

Obrázek 10: Příklad inženýrské sítě - plyn

Zdroj: [Http://www.tomgis.com](http://www.tomgis.com). [Http://www.tomgis.com](http://www.tomgis.com) [online]. 2007 [cit. 2012-03-23]. Dostupné z: <http://www.tomgis.com/gis.html>

Krizová situace č.18 – Migrační vlny:

Zde jsou migrační vlny definovány jako takové a určeny příčiny vzniku a trvání těchto vln.

Krizová situace č.19 – Narušení zákonitosti velkého rozsahu:

Do této krizové situace (typového plánu) patří národnostní, rasové a náboženské konflikty, aktivity zahraničních extrémistů na našem území apod.²⁸

3.2.1 Územně analytické podklady a bezpečnost území z hlediska územního plánování

Územně analytické podklady jsou druhem územně plánovacích podkladů, které mají zjišťovat a vyhodnocovat stav a vývoj území a být jedním z podkladů pro pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejích změn a pro rozhodování

²⁸ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 2000.

v území. Cílem ÚAP je v první řadě shromáždit aktuální podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území zahrnující zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limity využití území, zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území. Územně analytické podklady se zpracovávají podle zákona č. 183/2006 Sb. (Stavební zákon) a jeho prováděcí vyhlášky č. 500/2006 Sb. (O územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti).²⁹

ÚAP obsahují:

a) podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území, sestávající z:

- textové části, která obsahuje
  - vyhodnocení stavu a vývoje území,
  - hodnoty území,
  - limity využití území,
  - vyhodnocení záměrů na provedení změn v území;
- grafické části, která obsahuje
  - výkres hodnot území,
  - výkres limitů využití území,
  - výkres záměrů na provedení změn v území;

b) rozbor udržitelného rozvoje území, sestávající z:

- textové části, která obsahuje
  - vyhodnocení udržitelného rozvoje území.

Silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby jsou uváděny v tematickém členění na:

- horninové prostředí a geologii,
- vodní režim,
- hygienu životního prostředí,
- ochranu přírody a krajiny,
- zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
- veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
- sociodemografické podmínky,
- bydlení,
- rekreaci,
- hospodářské podmínky;

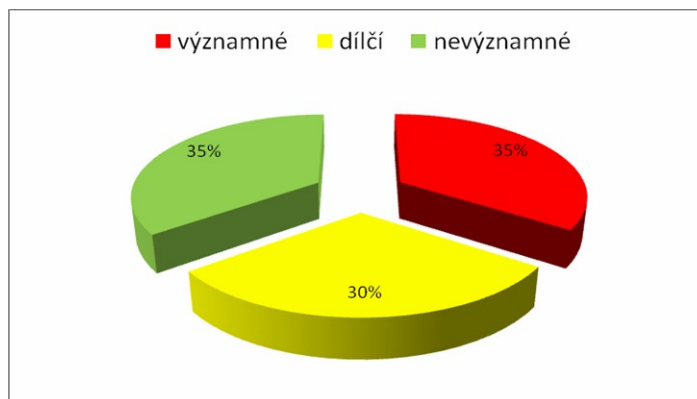
²⁹ [Http://gisova.ostrava.cz/](http://gisova.ostrava.cz/). [Http://gisova.ostrava.cz/](http://gisova.ostrava.cz/) [online]. 31. 1. 2011 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://gisova.ostrava.cz/uzemne-analyticke-podklady.html>

- vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek
  - pro příznivé životní prostředí,
  - pro hospodářský rozvoj,
  - pro soudržnost společenství obyvatel území;
- určení problémů k řešení v ÚPD;
  - grafické části, která obsahuje problémový výkres.³⁰

Pro praktickou část této práce nám územně analytické podklady pomohou propojení dříve popsanych krizových situací a vybraných sledovaných jevů, ze kterých jsou územně analytické podklady složeny. Na úrovni kraje jich je 37, ale díky tomu, že v praktické části bude zkoumána oblast ORP Poličky, tak půjdeme ještě do větších detailů a vezmeme všech 119 jevů, které jsou pro oblast obce s rozšířenou působností určeny.

Díky rozboru a expertnímu vyhodnocení těchto jevů Doc. Ing. arch. Vladimírou Šilhánkovou a Ph.D. Mgr. Michaelem Pondělíčkem vyšlo najevo, že 65% (77 jevů) z nich má významný či dílčí význam v oblasti bezpečnosti a ochrany obyvatelstva a kritické infrastruktury.

Obrázek 11: Význam jevů z ÚAP pro bezpečnost území

Zdroj: ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra; PONDĚLÍČEK, Michael. ROLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI OCHRANĚ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY. In *ROLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI OCHRANĚ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY*. [s.l.] : [s.n.], 2009. s. 6.

Nyní již přejdeme k tabulce, ve které dojde k propojení jevů (témat), které mají nějaký vliv na bezpečnost obyvatel z hlediska územního plánování a krizových situací majících vliv na ochranu obyvatelstva. Tato tabulka pro nás bude výchozím bodem k praktické části, ve

³⁰ *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička*. 2010.

kteřé se do map krizové situace budou zanařet a dojde k zobrazení potencionálně nebezpečného území vzhledem k územnímu plánování.

Tabulka 3: Propojení krizových situací s jevy ÚAP

	Téma	Vztah k bezpečnosti území	Krizová situace		Téma	Vztah k bezpečnosti území	Krizová situace
1	Zastavěné území	Dílčí	--	60	Ložisko nerostných surovin	Dílčí	--
2	Plochy výroby	Významný	8, 9	61	Poddolovaná území	Významný	--
3	Plochy občanského vybavení	Dílčí	--	62	Sesuvné území a území pro zvláštní do zemské kůry	Významný	3
4	plochy k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území	Dílčí		63	Staré důlní dílo	Významný	--
5	Památková rezervace včetně ochranného pásma	Žádný		64	Staré zátěže území kontaminované plochy	Významný	--
6	Památková zóna včetně ochranného pásma	Žádný		65	Oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší	Dílčí	--
7	Krajinná památková zóna	Žádný		66	Odval, výsypka, odkaliště, halda	Dílčí	--
8	Nemovitá kulturní památka, popřípadě soubor, včetně ochranného pásma	Žádný		67	Technologický objekt zásobování vodou vč. ochranných pásem	Významný	15
9	Nemovitá národní kulturní památka, popřípadě soubor včetně ochranného pásma	Žádný		68	Vodovodní síť vč. ochranného pásma	Významný	15
10	Památka UNESCO včetně ochranného pásma	Žádný		69	Technologický objekt odvádění a čištění odpadních vod vč. ochranného pásma	Významný	--
11	Urbanistické hodnoty	Žádný		70	Síť kanalizačních stok vč. ochranného pásma	Významný	--
12	Region lidové architektury	Žádný		71	Výrobna elektřiny vč.	Významný	13

					ochranného pásma		
13	Historicky významná stavba, soubor*	Žádný		72	Elektrická stanice vč. ochranného pásma	Významný	13
14	Architektonicky cenná stavba, soubor*	Žádný		73	Nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy vč. ochranného pásma	Významný	13
15	Významná stavební dominanta*	Žádný		74	Technologický objekt zásobování plynem vč. ochranného a bezpečnostního pásma	Významný	13
16	Území s archeologickými nálezy	Žádný		75	Vedení plynovodu vč. ochranného a bezpečnostního pásma	Významný	13
17	Oblast krajinného rázu a její charakteristika	Žádný		76	Technologický objekt zásobování jinými produkty vč. ochranného pásma	Významný	13
18	Místo krajinného rázu a jeho charakteristika	Žádný		77	Ropovod vč. ochranného pásma	Významný	12
19	Místo významné události	Žádný		78	Produktovod vč. ochranného pásma	Významný	13
20	Významný vyhlídkový bod	Žádný		79	Technologický objekt zásobování teplem vč. ochranného pásma	Dílčí	13
21	Územní systém ekologické stability	Žádný		80	Teplovod vč. ochranného pásma	Dílčí	13
22	Významný krajinný prvek registrovaný	Žádný		81	Elektrické komunikační zařízení vč. ochranného pásma	Významný	13
23	Významný krajinný prvek ze zákona	Žádný		82	Komunikační vedení vč. ochranného pásma	Významný	13
24	Přechodně chráněná plocha	Žádný		83	Jaderné zařízení	Významný	7

25	Národní park vč. zón a ochranného pásma	Dílčí	--	84	Objekt nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami	Významný	--
26	Chráněná krajinná oblast vč. zón	Žádný		85	Skládka vč. ochranného pásma	Dílčí	--
27	Národní přírodní rezervace vč. ochranného pásma	Dílčí	--	86	Spalovna vč. ochranného pásma	Dílčí	--
28	Přírodní rezervace vč. ochranného pásma	Žádný		87	Zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu vč. ochranného pásma	Významný	--
29	Národní přírodní památka vč. ochranného pásma	Žádný		88	Dálnice vč. ochranného pásma	Dílčí	16
30	Přírodní park	Žádný		89	Rychlostní komunikace vč. ochranného pásma	Dílčí	16
31	Přírodní památka vč. ochranného pásma	Žádný		90	Silnice I. třídy vč. ochranného pásma	Dílčí	16
32	Památný strom vč. ochranného pásma	Žádný		91	Silnice II. třídy vč. ochranného pásma	Dílčí	16
33	Biosférická rezervace UNESCO, geopark UNESCO	Žádný		92	Silnice III. třídy vč. ochranného pásma	Dílčí	16
34	NATURA 2000 – evropsky významná lokalita	Žádný		93	Místní a účelové komunikace	Dílčí	16
35	NATURA 2000 – ptačí oblast	Žádný		94	Železniční dráha celostátní vč. ochranného pásma	Dílčí	16
36	Lokalita výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem	Žádný		95	Železniční dráha regionální vč. ochranného pásma	Dílčí	16
37	Lesy ochranné	Významné	3	96	Koridor vysokorychlostní železniční trati	Žádný	

38	Lesy zvláštního určení	Významné	3	97	Vlečka vč. ochranného pásma	Dílčí	16
39	Lesy hospodářské	Dílčí	3	98	Lanová dráha vč. ochranného pásma	Dílčí	16
40	Vzdálenost 50m od okraje lesa	Žádný		99	Speciální dráha vč. ochranného pásma	Dílčí	16
41	Bonitovaná půdně ekologická jednotka	Žádný		100	Tramvajová dráha vč. ochranného pásma	Žádný	
42	Hranice biochor	Žádný		101	Trolejbusová dráha vč. ochranného pásma	Žádný	
43	Investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti	Žádný		102	Letiště vč. ochranného pásma	Významný	16
44	Vodní zdroj povrchové, podzemní vody vč. ochranných pásem	Významný	15	103	Letecká stavba vč. ochranných pásem	Významný	16
45	Chráněná oblast přirozené akumulace vod	Významný	--	104	Vodní cesta	Dílčí	16
46	Zranitelná oblast	Významný	--	105	Hraniční přechod	Žádný	
47	Vodní útvar povrchových, podzemních vod	Významný	2	106	Cyklostezka, cyklotrasa, hipostezka a turistická stezka	Žádný	
48	Vodní nádrž	Významný	10	107	Objekt důležitý pro obranu státu vč. ochranného pásma	Významný	16
49	Povodí vodního toku, rozvodnice	Dílčí	2	108	Vojenský újezd	Dílčí	--
50	Záplavové území	Významný	2	109	Vymezení zóny havarijního plánování	Významný	7, 8, 9
51	Aktivní zóna záplavového území	Významný	2	110	Objekt civilní ochrany	Významný	16
52	Území určené k rozlivům povodní	Významný	2	111	Objekt požární ochrany	Významný	16
53	Území zvláštní povodně pod vodním dílem	Významný	10	112	Objekt důležitý pro plnění úkolů Policie ČR	Významný	16
54	Objekt/zařízení protipovodňové	Významný	2	113	Ochranné pásmo hřbitova,	Dílčí	--

	ochrany				krematoria		
55	Přírodní léčivý zdroj, zdroj přírodní minerální vč. ochranných pásem	Dílčí	15	114	Jiná ochranná pásma	Dílčí	
56	Lázeňské místo, vnitřní a vnější území lázeňského místa	Žádný		115	Ostatní veřejná infrastruktura	Dílčí	--
57	Dobývací prostor	Dílčí	--	116	Počet dokončených bytů k 31.12. každého roku	Žádný	
58	Chráněné ložiskové území	Dílčí	--	117	Zastavitelná plocha	Žádný	--
59	Chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry	Dílčí	--	118	Jiné záměry	Dílčí	--
				119	Další dostupné informace	Dílčí	--

V dnešní době v územním plánování v podstatě chybí nějaký nástroj, který by díky GIS, družicovým snímkům, záznamům a digitálním mapovým zdrojům modeloval možná rizika uvnitř měst nebo i za jejich hranicemi. Dříve zde byla alespoň zmiňovaná „doložka civilní ochrany“, ale dnes zde není ani to. V dnešní době je územní plánování spíše spojeno s požadavky a představami investorů a na bezpečnostní požadavky se tolik nehledí. Proto zde není nějaký systém, který by města mohla využít, a docházelo by k odstraňování bezpečnostních problémů, ale i jejich prevence by byla kvalitnější.

Tabulka s propojením krizových situací s jevy ÚAP nám vyčlenila **9 krizových situací**, které mají vliv na bezpečnost obyvatel.

Krizová situace č. 2 – Povodně se týká vodních útvarů jak povrchových, tak podzemních vod a povodí vodních toků. Dále je s ohledem na bezpečnost vyčleněno záplavové území, jeho aktivní zóna a území určené k rozlivům povodní. V poslední řadě se jedná o objekty protipovodňové ochrany, které mohou mít vliv na monitorování a zvládnutí povodňových stavů.

Krizová situace č. 3 – Jiné živelné pohromy je především o možných lesních požárech a to jak u lesů ochranných a lesů zvláštního určení, tak u hospodářských lesů. Na mapě také budou vymezena území nebezpečná s hlediska sesuvů půdy.

Krizová situace č. 7 – Radiační havárie popisuje umístění jaderného zařízení, pokud je v území přítomné a vymezení zóny havarijního plánování při možném úniku radioaktivních látek do životního prostředí.

Krizová situace č. 8 a č. 9 – Havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a technické a technologické havárie velkého rozsahu určují plochy výroby, kde k podobným situacím na daném území může dojít. Opět také je řešeno havarijní plánování při úniku v tomto případě chemických, nebo jiných životu nebezpečných látek.

Krizová situace č. 10 – Narušení hrází významných vodních děl a s tím spojené riziko povodní jak už název napovídá, souvisí s vodními nádržemi a také s územím, které se nachází pod vodním dílem a při narušení nádrže na něm může dojít k povodni.

Krizová situace č. 12 – Narušení dodávek ropy a ropných produktů se vztahuje k bezpečnosti ropovodu včetně jeho ochranného pásma.

Krizová situace č. 13 – Narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepelné energie se týká jak objektů, které jsou důležité pro výrobu/rozvod zmíněného, ale také sítí nezbytných k rozvodu el. Energie, plynu a tepla. Mezi objekty tedy patří výrobní elektrárny včetně ochranného pásma, elektrická stanice včetně ochranného pásma, technologický objekt zásobování plynem včetně ochranného a bezpečnostního pásma, technologický objekt zásobování teplem včetně ochranného pásma, elektrické komunikační zařízení včetně ochranného pásma a další technologické objekty pro zásobování jinými produkty. Do sítí se řadí nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy včetně ochranného pásma, vedení plynovodu včetně ochranného a bezpečnostního pásma, teplovod včetně ochranného pásma, komunikační vedení včetně ochranného pásma a další produktovody včetně jejich ochranných pásem.

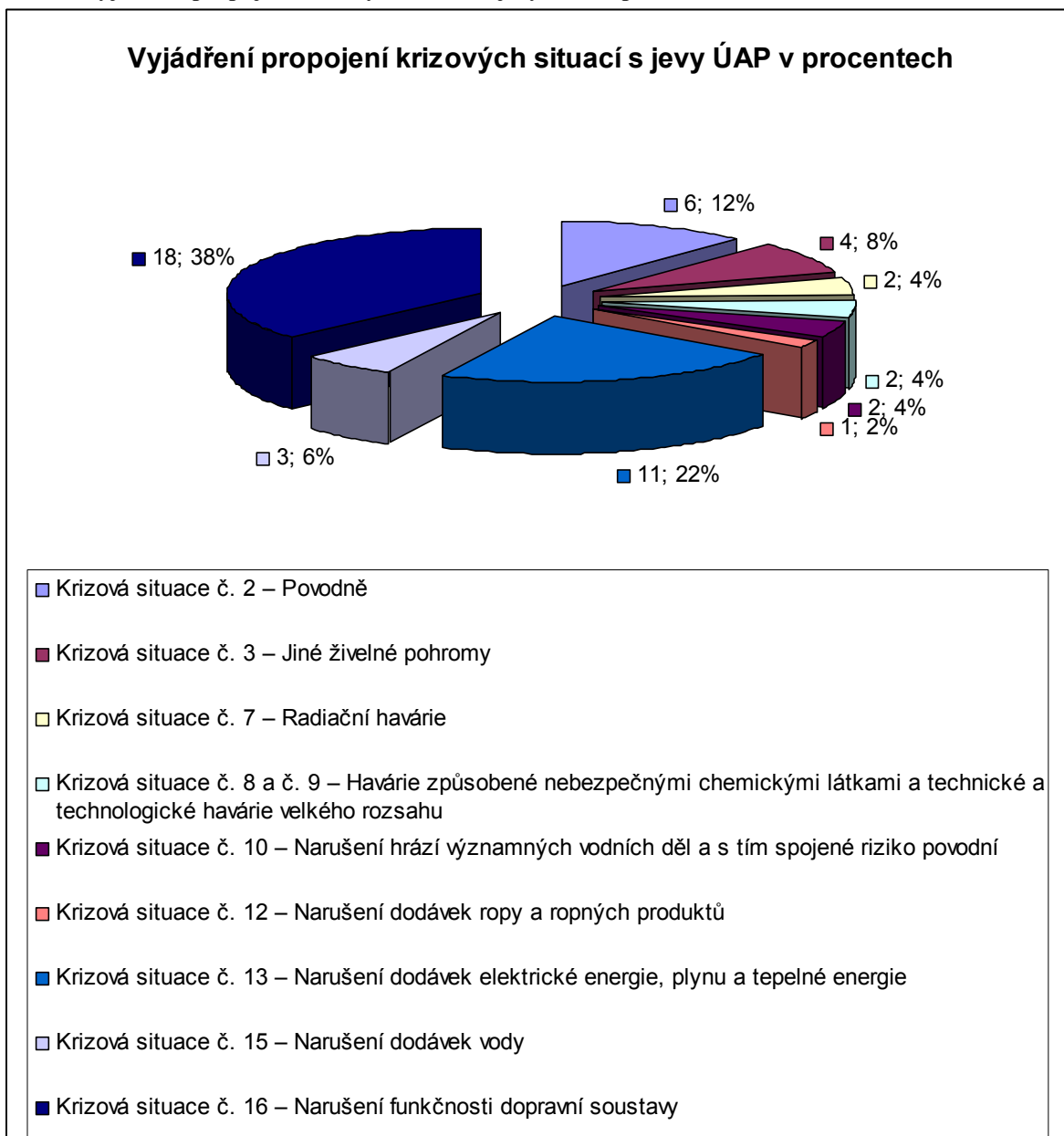
Krizová situace č. 15 – Narušení dodávek vody se týká technologických objektů zásobování vodou a vodovodních sítí včetně ochranných pásem. Také sem patří jak vodní

zdroje povrchových a podzemních vod včetně ochranných pásem, tak zdroje vod léčivých a minerálních včetně ochranných pásem.

Krizová situace č. 16 – Narušení funkčnosti dopravní soustavy úzce souvisí s ohrožením a ochromením dopravní infrastruktury. Do té můžeme zařadit dálnice, rychlostní komunikace, silnice I., II. a III. třídy, místní účelové komunikace a celostátní/regionální železniční dráhy včetně jejich ochranných pásem. Mohou sem také patřit nezvyklé dopravní komunikace, jako je vlečka, lanová dráha, speciální dráha včetně ochranných pásem. Nesmí se zapomínat na letiště, jiné letecké stavby a vodní cesty včetně ochranných pásem. Mírně vzdáleně narušení dopravní soustavy a její funkčnosti působí na objekty civilní ochrany, objekty požární ochrany, objekty důležité pro plnění úkolů Police ČR a objekty důležité pro obranu státu. Tyto objekty a složky v nich působící mají vliv na bezpečnost obyvatel a k plnění tohoto úkolu je pro ně funkčnost dopravní infrastruktury nezbytná.

Na závěr jsou ještě pro přehlednost a úplnost krizové situace a jevy z ÚAP vyjádřeny pomocí grafu, kde u každé krizové situace je vyjádřen počet a procentuální zastoupení témat ÚAP, které mají vliv na bezpečnost území z hlediska územního plánování.

Graf 1: Vyjádření propojení krizových situací s jevy ÚAP v procentech

4 Využití krizových situací k analýze bezpečnosti konkrétního území

4.1 Představení oblasti³¹

Obrázek 12: Znak - Polička

Zdroj: <http://www.policka.org/>

Pro potřeby této práce bylo vybráno území ORP Polička. Polička se nachází v nadmořské výšce 555 m, na rozhraní dvou geomorfologických oblastí, Východočeské tabule a Českomoravské vrchoviny (SV okraj), zastoupených nejnižšími geomorfologickými jednotkami (okrsky), Poličskou tabulí (SV) a Jedlovskou plošinou (JZ). V územním rozdělení pak patří k Pardubickému kraji, do okresu Svitavy (16 km západně od Svitav). Město je zasazeno do mírného údolí, které je ve vzdálenosti cca 1 - 2 km blízkého okolí města obklopeno hospodářskou půdou plynule přecházející v louky a lesy. V blízkosti města (3 km) prochází hranice CHKO Žďárské vrchy. Je tedy vstupní branou do Žďárských vrchů, jednoho z nejkrásnějších koutů Česko - moravské vrchoviny.

---

³¹ Zpracováno na základě [Http://www.policka.org](http://www.policka.org). [Http://www.policka.org](http://www.policka.org) [online]. 2012 [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.policka.org/info/o-meste/>

Obrázek 13: Poloha Poličky v ČR

Zdroj: <http://solnajeskyne.upurkmistra.cz>

Polička byla založena jako královské město českým králem Přemyslem Otakarem II. v roce 1265. Lokaci provedl Konrád z Limberka (Cunradus de Lewendorf/Conrad von Lewendorf), který sem přivedl osadníky ze severního Německa. Město prosperovalo díky cestě vedoucí ze středních Čech do moravských center a uděleným právům (mílovému, várečnému a hrdelnímu). Krizovým byl pro Poličku rok 1421. V něm nejprve město otevřelo bránu Janu Žižkovi, ale posléze bylo vyplněno vojskem Zikmunda Lucemburského. V husitských válkách posléze patřila do umírněného pražského městského svazu. V roce 1613 Poličku zasáhl ničivý požár, který nepostihl pouze gotickou radnici a jihozápadní část města. Rozkvět města nastal v 18. století s jeho barokní přestavbou. Na náměstí byl umístěn 22 m vysoký morový sloup jako dík za ochranu před morem, který se městu vyhnul v roce 1713. V tomto století patřila mezi nejbohatší města Východních Čech. Dvacáté století začalo otevřením učitelského ústavu, který se později proměnil v gymnázium. V roce 1910 byla postavena sokolovna. Za první republiky se město dočkalo dalších škol a nové divadelní budovy (Tylův dům – 1929). Po mnichovské dohodě byla Polička 10. října 1938 neoprávněně na 6 týdnů zabrána Německem. Stalo se tak navzdory faktu, že se v ní pouze asi 2,5 % obyvatel hlásilo k německé národnosti. Druhá světová válka pro město skončila 9. května 1945 příchodem Rudé armády a 1. československého armádního sboru. V dalších letech se Polička rozrostla o panelová sídliště a rozvinul se zde průmysl.

Obrázek 14: Morový sloup v Poličce

Zdroj: <http://www.policka.org/>

Do dnešních dnů se dochovaly městské hradby, zpevněné 19 věžemi. Hradby v délce 1220 m obepínají celé historické jádro. Na náměstí stojí, jak již bylo zmíněno, jeden z nejkrásnějších mariánských sloupů (morový sloup) v Čechách a barokní radnice s expozicemi městské galerie. Dominantou města je kostel sv. Jakuba, v jehož věži se narodil a část svého dětství prožil hudební skladatel Bohuslav Martinů. 8. února 2010 byl kostel sv. Jakuba s rodnou světničkou Bohuslava Martinů prohlášen za národní kulturní památku. Světnička ve věži je zpřístupněna veřejnosti. V Centru Bohuslava Martinů v Poličce jsou otevřeny nové zábavné expozice věnované historii, hudbě, sklářství a životu a dílu Bohuslava Martinů. Každoročně na podzim se v Poličce od roku 2001 koná mezinárodní soutěž ve sportovním rybolovu Poličský candát.

Přehledná tabulka v příloze č. 3 poté shrnuje vybrané ukazatele za správní obvod Polička v letech 2001 – 2010 včetně počtu a struktury občanů tohoto území jakožto subjektů, které bezpečné území ve svém okolí preferují.

Obrázek 15: Barokní radnice v Poličce

Zdroj: <http://www.policka.org/>

4.2 Polička a územní plánování

Charakteristika správního obvodu Polička³²

Správní obvod Polička leží na jihu Pardubického kraje, západní částí sousedí s obcemi Hlinecka, na severu je obklopen obcemi správního obvodu Litomyšl, na východě hraničí se Svitavskem. Jižní částí hraničí s obcemi Jihomoravského kraje a na jihozápadě s krajem Vysočina.

---

³² Zpracováno na základě *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička*. 2010.

Obrázek 16: Mapa Pardubického kraje

Administrativní mapa Pardubického kraje

Zdroj: <http://www.pardubice.czso.cz>

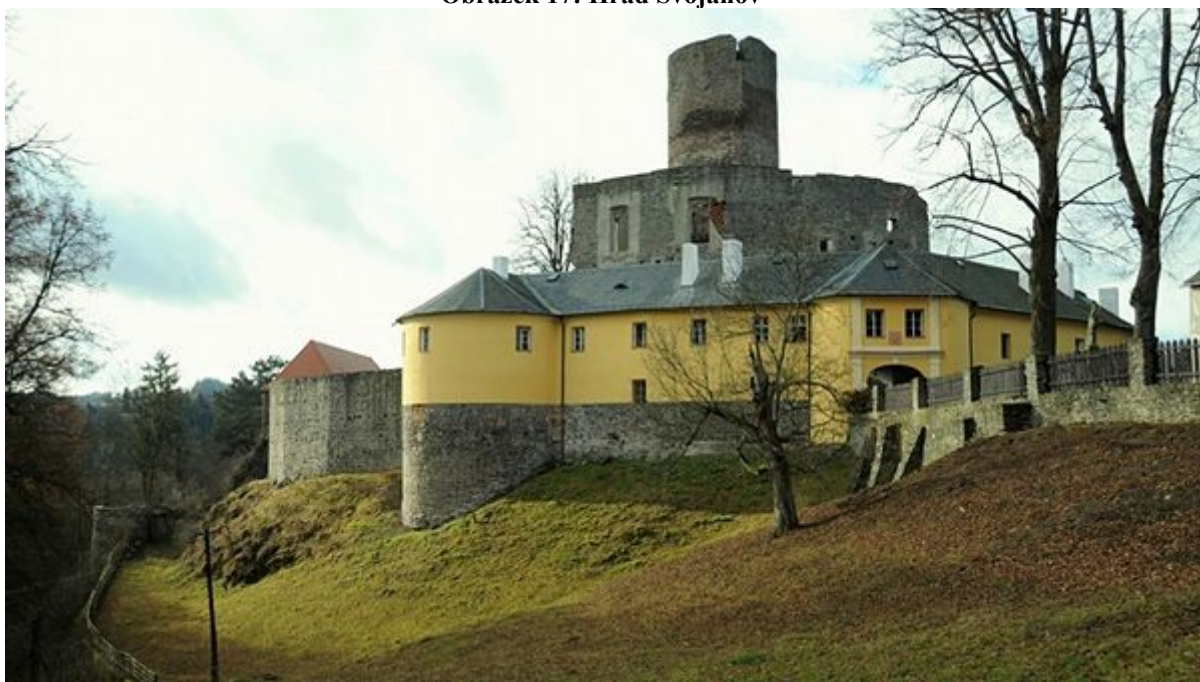
Území Správního obvodu ORP Polička se rozkládá na 27 264 hektarech a zaujímá 6 % rozlohy kraje. Ve 20 obcích, které tvoří správní obvod, žilo k 31. 12. 2007 celkem 19.445 obyvatel a k 31. 12. 2009 celkem 19 528 obyvatel (3,8 % obyvatelstva kraje). Hustota zalidnění 71,3 osob/km² (2007) resp. 71,6 osob/km² (2009) je třetí nejnižší po Králicku a Moravskotřebovsku. Porodnost i přirozený přírůstek obyvatel jsou pod průměrem kraje, přesto celkový přírůstek na 1000 obyvatel je druhý nejvyšší v kraji. Je to dáno vysokou hodnotou migračního salda, která je v přepočtu na 1000 obyvatel po Litomyšlsku druhý nejvyšší v kraji (5,7). Region se tak jeví jako místo atraktivní pro bydlení.

Registrovaná míra nezaměstnanosti v regionu se drží mírně nad krajským průměrem, ke konci roku 2003 činila 9,7 %. Hospodářským zaměřením je region spíše zemědělským, 8,2 % ekonomických subjektů působí v zemědělství, myslivosti, lesnictví a rybolovu (druhý nejvyšší podíl v kraji po ORP Králupy). Oproti tomu podíl ekonomických subjektů v oboru

činnosti obchod a opravy motorových vozidel je v kraji nejnižší. Míra nezaměstnanosti v regionu se drží ale pod krajským průměrem, ke konci roku 2009 činila 8,7 % a v roce 2010 byla 9,7 %. Problémem je míra nezaměstnanosti absolventů, která je zde nejvyšší z celého kraje. Podnikatelská aktivita je v tomto regionu třetí nejnižší v rámci Pardubického kraje.

Tato oblast je zajímavá množstvím cyklostezek, na své si přijdou i příznivci zimních sportů. Nejvyšší podíl neobydlených domů v kraji značí vysokou oblibu chalupaření, a to obyvatel z Pardubického kraje i obyvatel Jihomoravského kraje (hlavně z Brna). V obcích lze nalézt celou řadu dochovaných původních objektů lidové architektury, ve městě Bystře se nachází barokní radnice a zámek ze 16. století. Dominantou jižní části regionu je hrad Svojanov založený ve 13. století. Obdivovatelé historie mohou zavítat do města Poličky, jehož jádro, jak již bylo zmíněno, je obklopené hradbami a je městskou památkovou zónou. Ve městě je možné navštívit i rodnou světničku zdejšího rodáka – hudebního skladatele Bohuslava Martinů. Na jeho počest je ve městě pořádán mezinárodní hudební festival Martinů fest, svoji tradici má i mezinárodní festival jazzové hudby. ORP (jako součást okresu Svitavy) je zařazeno mezi regiony se soustředěnou podporou státu na období 2010 – 2013 a také mezi specifické oblasti krajské úrovně (SOBk2 – Jižní Poličsko).

Obrázek 17: Hrad Svojanov

Zdroj: <http://www.svojanov.cz/>

Rozsah území řešeného územně analytickými podklady je dán rozlohou správního území obce s rozšířenou působností Polička. Správní obvod obce s rozšířenou působností Polička je totožný s rozsahem pověřeného obecního úřadu Polička a je složen z 20 obcí s 29 katastrálními územími.

Obrázek 18: SO ORP Polička

Zdroj: <http://www.czso.cz>

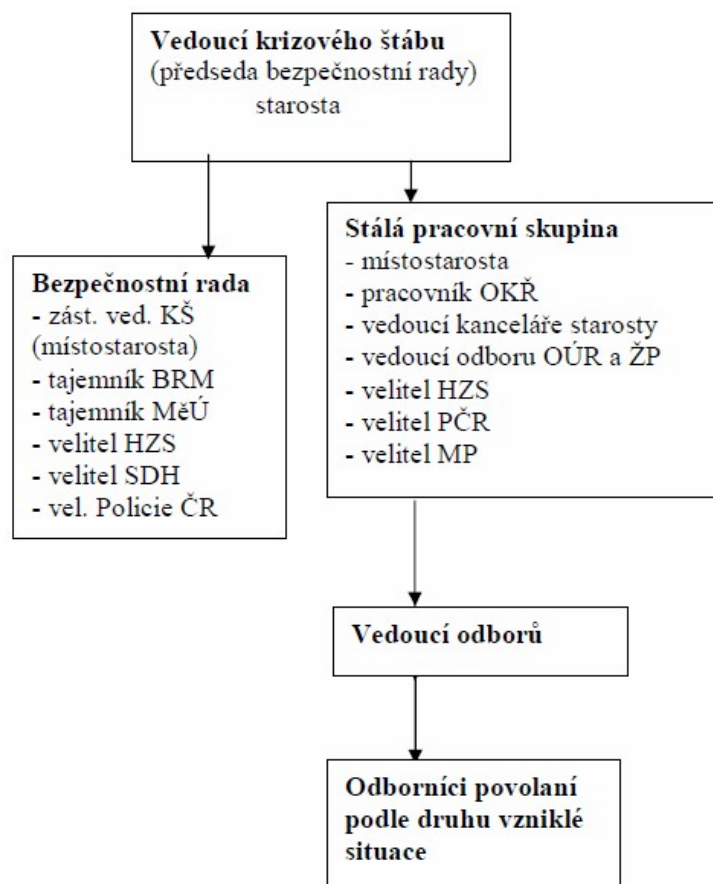
Řešené území je vymezeno územím následujících obcí a jejich k.ú.:

- Borová u Poličky – k.ú. Borová u Poličky
- Březiny u Poličky – k.ú. Březiny u Poličky
- Bystré u Poličky - k.ú. Bystré u Poličky, k.ú. Hamry nad Křetínkou
- Hartmanice u Poličky – k.ú. Hartmanice u Poličky
- Jedlová u Poličky – k.ú. Jedlová u Poličky
- Kamenec u Poličky – k.ú. Kamenec u Poličky
- Korouhev – k.ú. Korouhev
- Květná – k.ú. Květná

Nedvězí u Poličky – k.ú. Nedvězí u Poličky, k.ú. Nedvězíčko
 Oldříš u Poličky – k.ú. Oldříš u Poličky
 Polička - k.ú. Lezník, k.ú. Modřec, k.ú. Polička, k.ú. Střítež u Poličky
 Pomezí – k.ú. Pomezí
 Pustá Kamenice – k.ú. Pustá Kamenice
 Pustá Rybná – k.ú. Pustá Rybná
 Sádek u Poličky – k.ú. Sádek u Poličky
 Stašov – k.ú. Stašov
 Svojanov – k.ú. Svojanov, k.ú. Předměstí, k.ú. Starý Svojanov
 Široký Důl – k.ú. Široký Důl
 Telecí – k.ú. Telecí
 Trpín - k.ú. Trpín, k.ú. Hlásnice

Základní struktura krizového štábu ORP Polička

Graf 2: Krizový štáb ORP Polička

Zdroj: ROZPRACOVÁNÍ VYBRANÝCH ÚKOLŮ KRIZOVÉHO PARDUBICKÉHO PLÁNU KRAJE OBECNÍM
 ÚŘADEM URČENÉ OBCE POLIČKA. 2006.

4.3 ORP Polička a krizové situace

4.3.1 Krizová situace – Povodně

Hydrologické poměry³³

V území ORP Polička probíhá v severní části Hlavní Evropské rozvodí mezi Černým a Severním mořem (Dunaj – Labe) a oblast jako celek je oblastí pramennou bez dalších větších toků v území. Na území ORP se nacházejí dvě rozsáhlá území CHOPAV a to na severovýchodě CHOPAV Východočeská křída a na jihozápadě CHOPAV Žďárské vrchy, mezi nimi je přes Poličku od jihovýchodu jdoucí pruh území nekrytého ochranou vodních zdrojů, který obě CHOPAV (kolektory) od sebe odděluje. Vodní toky v území jsou spravovány Povodím Labe s.p. (část Labská), ZVHS Brno, provoz Chrudim a Povodím Moravy s.p. (část směřující k Dyji) a ZVHS Brno, provoz Svitavy. Říční síť je hřebenovitě uspořádána. Hlavním vodním tokem a osou celého území v okolí Poličky je Bílý potok, který přibírá potoky Baldecký, Jánský a další bezejmenné přítoky a posléze se na jihu vlévá do největšího toku v ORP – Svratky. V jihovýchodní části v zaříznutých údolích teče jako další z větších toků Křetínka.. Většina toků je v území ORP nějakým způsobem regulována. V ORP Polička se nachází jediné vodní dílo I.-III. Kategorie. Dle údajů Ministerstva zemědělství ČR to je na Baldeckém potoce suchá retenční nádrž Polička, jejímž vlastníkem je Město Polička.

Obrázek 19: Jediné vodní dílo v ORP Polička

název	ORP	tok	č.hydrolog pořadí	druh typ	kategorie díla	vlastník provozovatel
SRN Polička	Polička	Baldecký potok	4-15-01-011	přehrada – suchá nádrž zemní	3	Město Polička Město Polička

Zdroj: Povodňový plán Pardubického kraje (dostupný z: <http://195.113.178.19/html/pp/html/index.html> [30.10.2010])

Co se týče srážek a s tím spojené riziko povodní, větší část území se nachází ve srážkovém stínu Českomoravské vrchoviny. Z hlediska větších vodních nádrží není území nijak disponováno, protože je pramennou oblastí, ale nechybí zde rybníky vzniklé v historické době k chovu ryb a zadržením vody. Mezi menší soustavy patří soustava okolo Polního a Pouchovského rybníka pod Modřecem a řada dalších zejména v okolí Poličky.

³³ Zpracováno na základě *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička*. 2010.

Vzhledem ke klimatické změně je nutné zabezpečit snížení odtoku vody z krajiny a to zejména v letních měsících, kdy prostřednictvím Křetínky, Bílého potoka a Svratky odeče z území stále větší množství srážkových vod. Snižují se úměrně i zimní srážky, kdy srážkový roční průměr ve větší části území kolísá pod 700 mm/rok, průměrné roční srážky jsou dnes - 700 - 750 mm srážek. Následující tabulka vyjadřuje intenzitu deště v ORP Polička.

Obrázek 20: Intenzita deště v ORP Polička

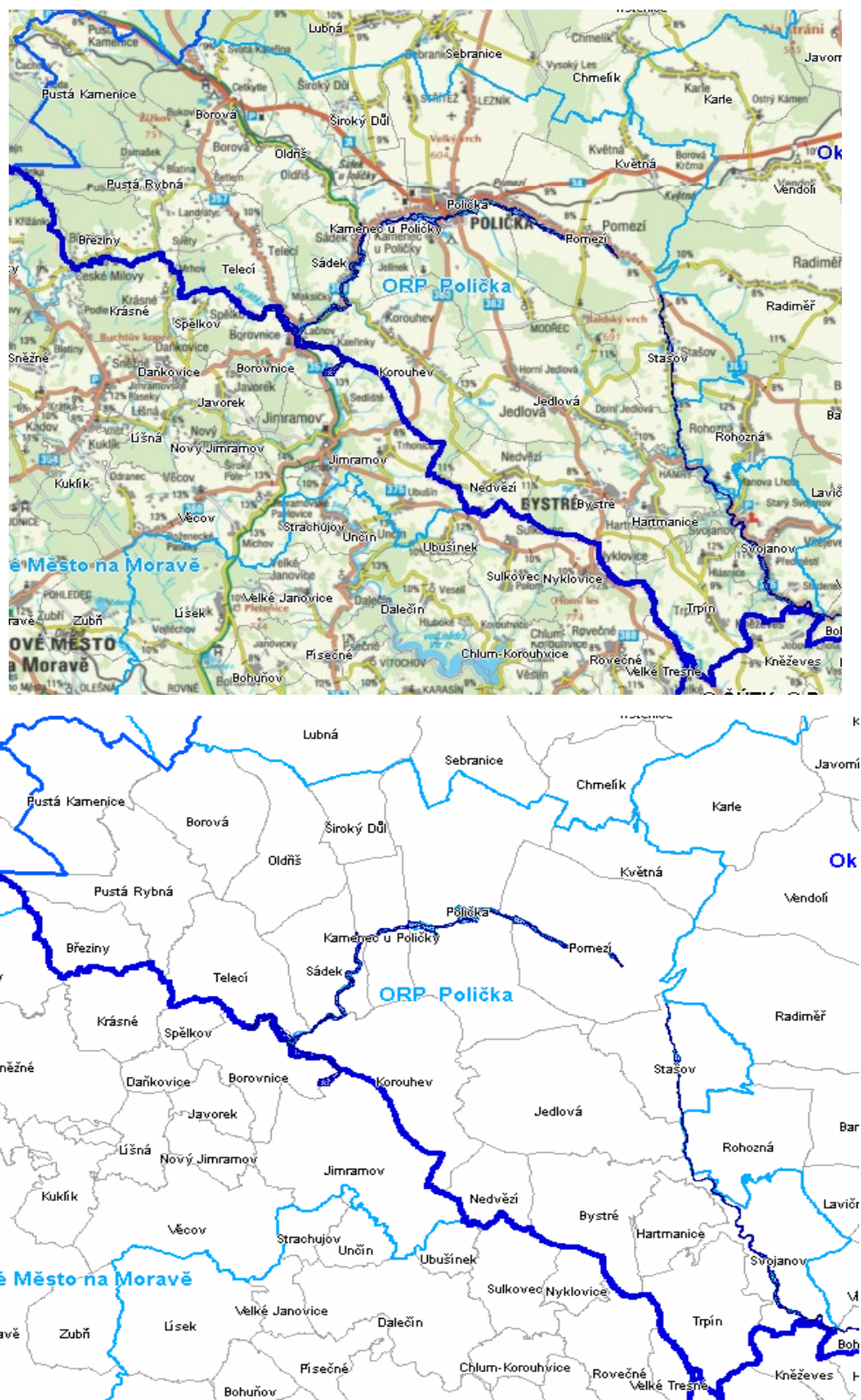
Doba trvání deště v min	Intenzita deště v l/s.ha při periodicitě n						
	5	2	1	0,5	0,2	0,1	0,05
5	117	167	213	260	323	370	420
10	80,0	115	147	182	228	263	298
15	61,1	90,0	116	142	178	206	235
20	50,8	74,2	94,2	116	148	171	195
30	37,8	55,6	71,1	87,8	112	129	148
40	30,8	45,4	57,9	71,7	90,4	105	120
60	22,8	33,3	42,8	52,8	67,0	77,8	88,9
90	16,5	24,3	31,3	38,5	49,1	57,0	65,2
120	13,1	19,3	25,0	30,7	39,2	45,6	52,1

Zdroj: Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička

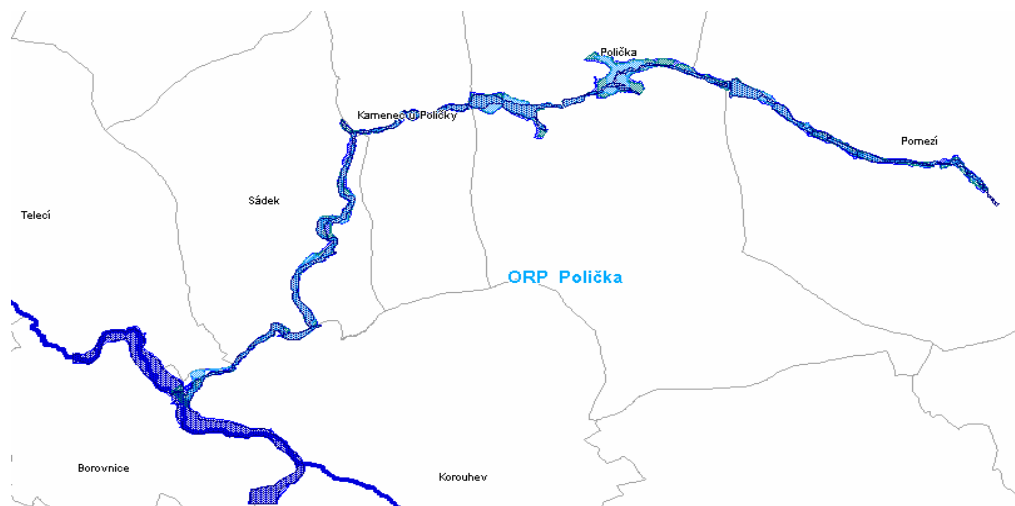
Ochrana před záplavami – potenciaální riziko pro obyvatele ORP Polička

Ochrana před záplavami je nejdůležitější v území okolo města Polička, a proto jsou v okolí města i v území podle toků nad městem Polička vytvářeny suché poldry a navrženy další pro zadržení případných záplav. Poldry jsou prakticky nezastavitelným územím, které slouží ochraně města. Vzhledem k tomu, že sem povodně v pramenné oblasti příliš zatím neprojevily, tak nejsou zaváděna opatření pro ochranu před rozlivem toků.

Obrázek 21: Poldry v ORP Polička – 2 mapy

Obrázek 22: Poldry na území ORP Polička - 2 detaily

Legenda:

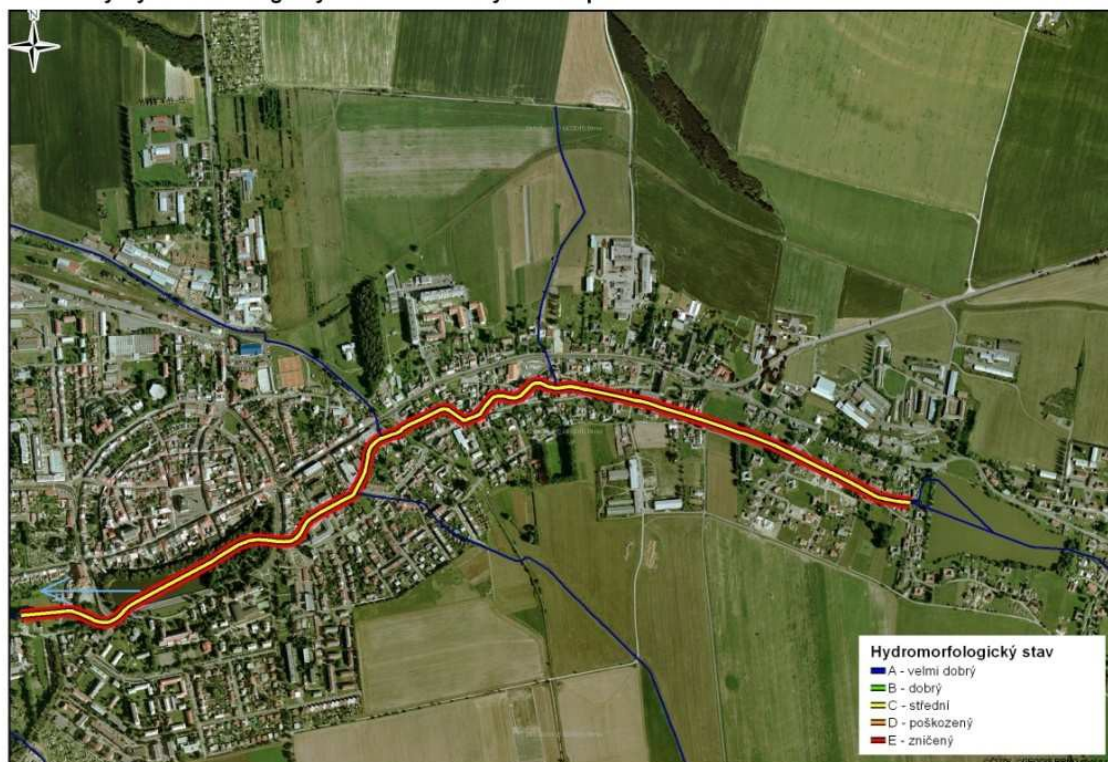
100%	QAZ_p - Aktivní zóna záplavového území
Hranice kraje	Q005_p - Záplavové území s periodicitou 5 let
100%	Q020_p - Záplavové území s periodicitou 20 let
Hranice okresů	Q100_p - Záplavové území s periodicitou 100 let
100%	
Hranice ORP	
100%	
Hranice obcí	

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Obrázek 23: Současný stav vodního toku Bílého potoka - Polička

Současný hydromorfologický stav toku a nivy Bílého potoka - Polička

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

4.3.2 Krizová situace – Jiné živelné pohromy³⁴

Stav krajiny

Krajina se z hlediska zachovalosti mění podle své příslušnosti ke geografickým celkům od severu k jihu, kdy nejzachovalejší části krajiny jsou v údolí Svatky, případně také v údolí Křetínky. Krajina v severní části území ORP je méně lesnatá, méně členitá a intenzivněji zemědělsky využitá k obilnářské výrobě, s nízkým koeficientem ekologické stability. Naproti tomu se krajina z hlediska zachovalosti mění výrazně směrem na

³⁴ Zpracováno na základě *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička*. 2010.

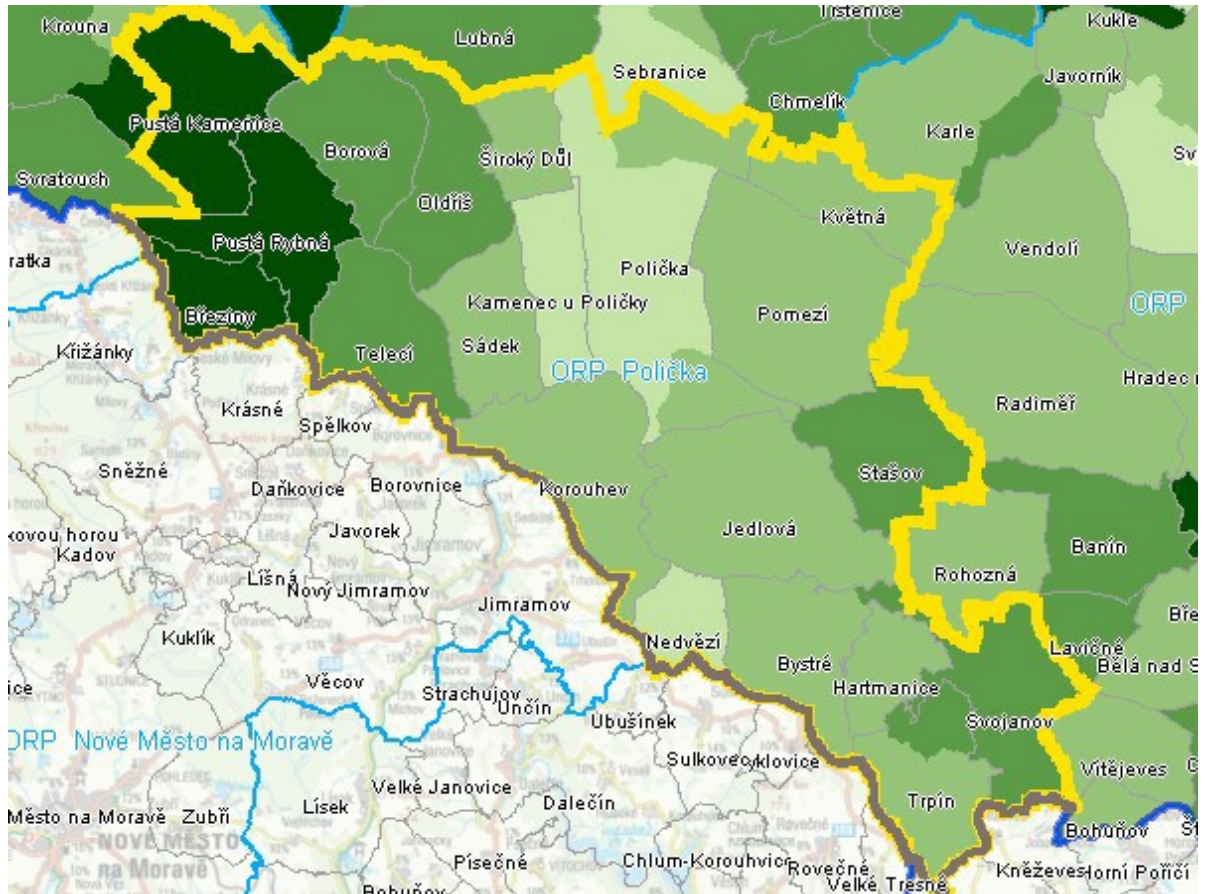
jihovýchod a jihozápad od Poličky, kde na jihozápadě se nachází CHKO Žďárské vrchy a jedny z nejmzchovalejších lesních porostů i údolních niv, a na jihovýchodě se nachází území přírodního parku údolí Křetínky, který je také známý svými scenériemi.

Vegetační kryt ORP tvoří z 60% zemědělská půda, dnes již se nezvyšujícím procentem luk a pastvin na úkor zemědělské neprodukční půdy. Více než 30% území tvoří lesy, kterých dnes vlivem zalesňování svažitých půd obecně v regionu postupně přibývá. Krajina je tedy zachovalá a z hlediska koeficientu ekologické stability harmonická.

Lesní půdní fond

Na území ORP jsou lesní pozemky zastoupeny zejména v komplexech v jihozápadní, severozápadní a jihovýchodní části území, zejména podle hranice s CHKO ŽV. Charakter lesních porostů je smíšený, ve vyšších polohách s převahou jehličnatých porostů. Holoseče většího rozsahu nejsou prováděny, fragmentace lesních porostů na části roste směrem k východu v rámci ORP. Mimo hospodářskou základnu, plní lesní prostory v návaznosti na urbanizované území i důležitou funkci rekreačního zázemí obcí a měst. Ve strmých polohách údolí řek mají funkci lesů zvláštního určení k ochraně eroze na svazích. Lesy jsou zasaženy defoliací a snížením životnosti porostů vlivem emisí jen okrajově a jde především o dálkově přenášené emise a troposférický ozón. Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou stabilizované, navrhované záměry v území nenavrhují zásah do jejich struktury. Plocha lesů od roku 2007 mírně poklesla (o 3 ha), což negativně ovlivnilo ekologickou stabilitu území jako celku.

Obrázek 24: Lesnatost v ORP Polička

Legenda:

- Území s výrazně nízkou lesnatostí (pod 2%)
- Území s nízkou lesnatostí (2 - 15%)
- Území s průměrnou lesnatostí (15 - 30%)
- Území s nadprůměrnou lesnatostí (30 - 60%)
- Území s výrazně vysokou lesnatostí (60% a více)

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Vliv na bezpečnost

Jak již bylo uvedeno, tak lesy tvoří cca 30% rozlohy ORP a díky zalesňování nevhodných zemědělských pozemků a jejich převodu na PUPFL jejich rozloha rostla (v posledních dvou letech naopak klesla). Bezpečnostní funkce lesů je zásadní v pramenné oblasti jako prostředek zadržení vody v krajině, protierozní činitel, případně v zázemí měst a obcí mají lesy funkci rekreační, případně u bývalých těžeben i krycí (lesy zvláštního určení). Lesy jsou chráněny podle lesního zákona a současně jsou i VKP ze zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., takže je jejich ochrana zdvojená. Co se týká jejich potencionálního nebezpečí pro obyvatele, jde o riziko požárů. Lesy mají dle Lesního zákona vymezeno ochranné pásmo k ochraně lesa do padesáti metrů od jeho okraje, tím se možnost rizika přenesení požáru do obcí snižuje. Lesy, včetně ochranného pásma jsou výrazným

limitem v území zejména ve vyšších a méně osídlených partiích ORP, na druhou stranu jsou magnetem pro turistiku a zdrojem obživy i paliva pro alternativní zdroje vytápění. V Poličce se nachází jedna požární stanice P1 s jednou soupravou k okamžitému použití při vzniku požáru. Ten vzniká v přírodě vlivem takových jevů jako blesk, tlení (samovznícení) nebo výbuchem bahenního plynu. Požáry mají vliv na ohrožení lidských sídel, infrastruktury, dopravních cest, ohrožení lidských životů a zdraví, ekonomické ztráty, ohrožení systémů zásobování obyvatelstva základními životními potřebami a omezení průmyslových logistických řetězců.

Příčiny vzniku a trvání:

- velká vedra,
- nadměrné sucho,
- silný vítr,
- nepříznivý směr větru,
- hustý porost,
- špatná dostupnost vodních zdrojů,
- nedostatečné množství vodních zdrojů,
- suchými a snadno hořlavými lesními porosty,
- složením lesních porostů (jehličnaté, listnaté),
- špatnou dostupností k rozsáhlým lesním porostům (přírodní překážky, vodní toky, atd.),
- nedbalost (rozdělávání ohňů v lese, kuřáci, pálení kletí, atd.)
- úmysl (úmyslné zapálení lesního porostu),
- technické příčiny (železnice, práce techniky v lese, atd.),
- nasazením lidských zdrojů (momentální nedostatek),
- lidským faktorem (nevhodně zvolená taktika hašení rozsáhlých lesních porostů).

Druhou živelnou pohromou po požáru jsou eroze. Vysoká intenzifikace a efektivita hospodaření v krajině vede k některým negativním jevům, jako je právě vyšší riziko erozního ohrožení. Jde především o eroze vodní, které se projevují zejména v severní a severozápadní části řešeného území. Drobné protierozní prvky, které snižovaly negativní důsledky přívalových dešťů (cesty, meze, rozhraní drobných polností...) z území vymizely. Uplatněním kombinace tří přístupů ale lze vodní erozi omezit a to technickými protierozními opatřeními, průlehy, případně organizací obdělávání zemědělské půdy jako je např. hrázkování, vrstevnicové obdělávání, protierozními osevními postupy a pásovým

střídáním plodin a také prací s krajinou jako takovou v rámci dotačních programů, které ovšem v regionu nebyly přímo realizovány. Půdy v území alespoň nejsou závažněji kontaminovány cizorodými látkami, ani jiným způsobem.

Obrázek 25: Lesy v ORP Polička

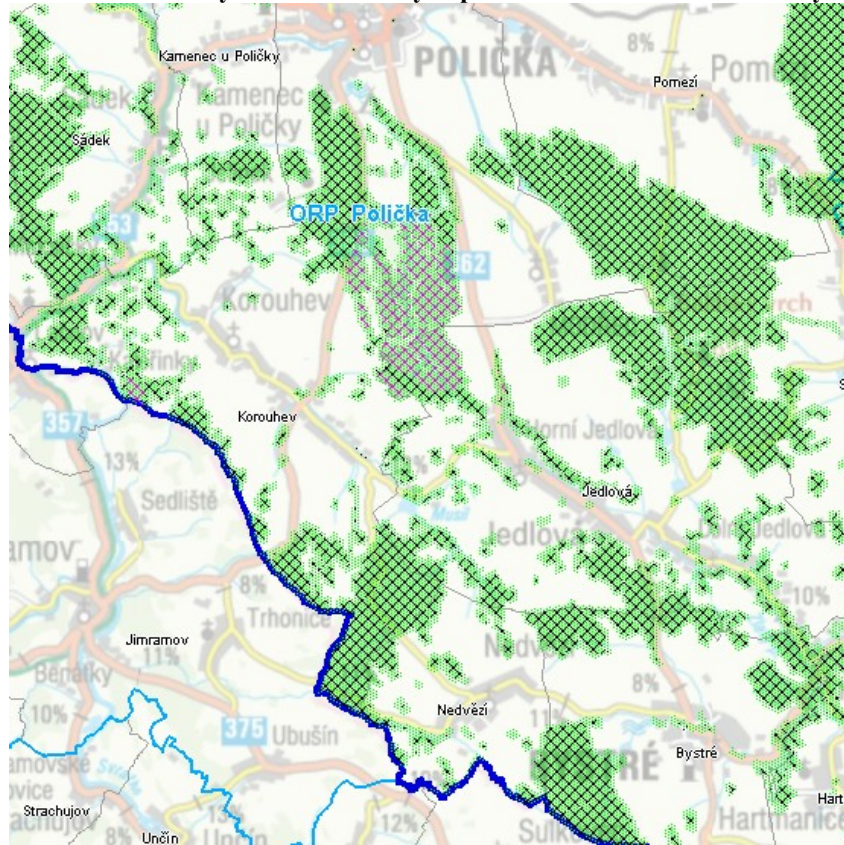
Legenda:

■ LesyKat_p -
kategorie lesů

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Obrázek 26: Lesy včetně ochranných pásem v ORP Polička - 2 detaily

Legenda:

- LesyKat_p -
kategorie lesů
- H - lesy
hospodářské
- O - lesy
ochranné
- Z - lesy
zvláštního určení

4.3.3 Krizová situace – Radiační havárie

Riziko nějaké radiační havárie se v ORP Polička nevyskytuje. Pokud by ale k takové situaci došlo (např. v celorepublikovém či Evropském měřítku), je pro obyvatele nutné dodržet některá pravidla. Pokud se někdo nachází na otevřeném prostranství, okamžitě vyhledat nejbližší dům, v domě uzavřít dveře, okna, vypnout ventilaci, utěsnit ventilační otvory, potraviny uložit do igelitových obalů a uložit je do ledniček, mrazáků nebo uzavřených prostor. Dále sledovat informace v hromadných sdělovacích prostředcích, pokyny sdělované místním rozhlasem, radiovozy. Zdržovat by se lidé měli ve středové místnosti domu, v přízemí, suterénu nebo ve sklepě. Místnost by měla mít minimum oken. Mimo jiné si také připravit improvizované prostředky individuální ochrany, uhasit otevřený oheň v kamnech, vypnout plynové spotřebiče aj. Domácí zvířata by měla být zabezpečena krměním, vodou a měli by být uzavřeny. Obytný prostor (byt, dům) opouštět až na základě pokynů záchranářů nebo oficiálního sdělení.

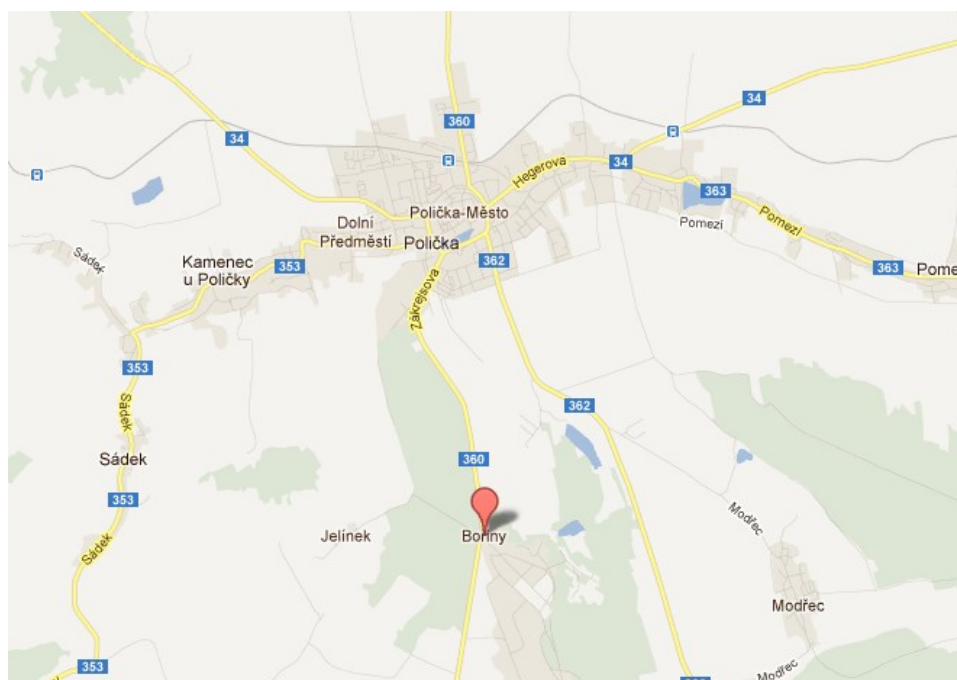
4.3.4 Krizová situace - Havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a technické a technologické havárie s rizikem požáru³⁵

Území ORP Polička je řešeno Konceptí požární ochrany Pardubického kraje pro roky 2005 – 2013, ze které vyplývají jak všeobecná rizika, tak konkrétní subjekty se zvýšenými riziky havárií. Mezi subjekty, které jsou dle legislativy řešeny především jako podniky vybrané z hlediska zákona o prevenci závažných havárií, tedy subjekty, jež svojí činností výrazně ohrožují okolí (subjekty skupiny „A“ dle zákona o prevenci závažných havárií k 1. 4. 2005) patří Poličské strojírně a.s., 572 01 Polička z důvodu skladování výbušnin. Poličské strojírně mají vlastní HZS podniku. Jinak se v Poličce nachází jedna požární stanice P1 s jednou soupravou k okamžitému použití.

---

³⁵ Zpracováno na základě *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička*. 2010.

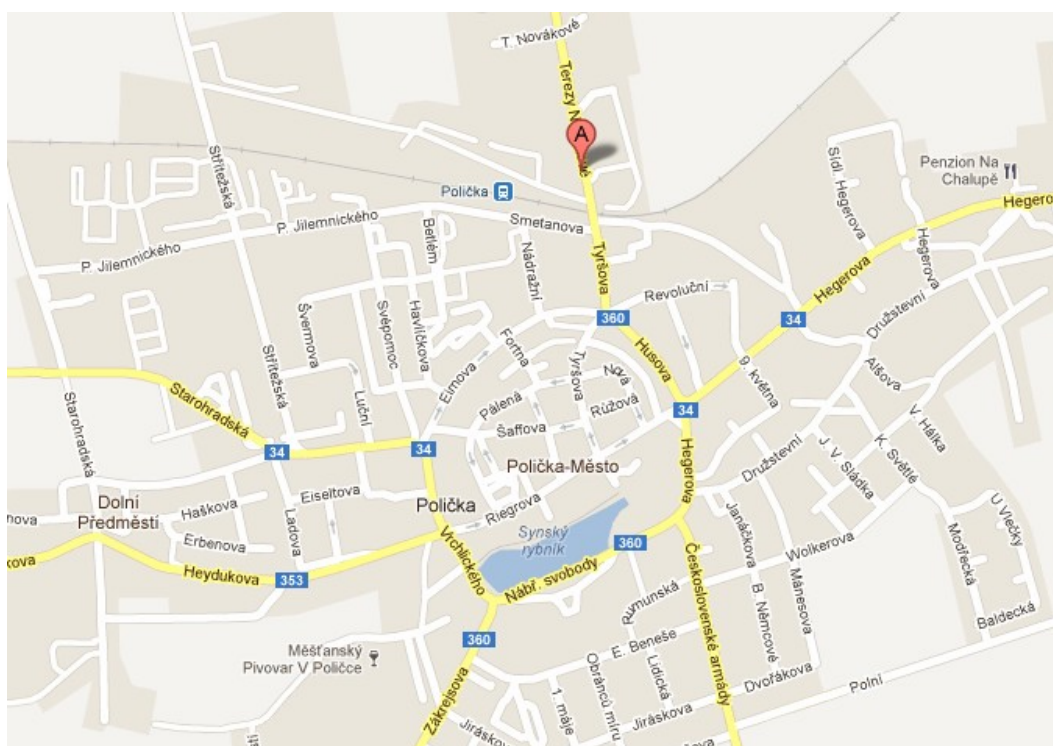
Obrázek 27: Poličské strojírny a.s. + zobrazení v mapě

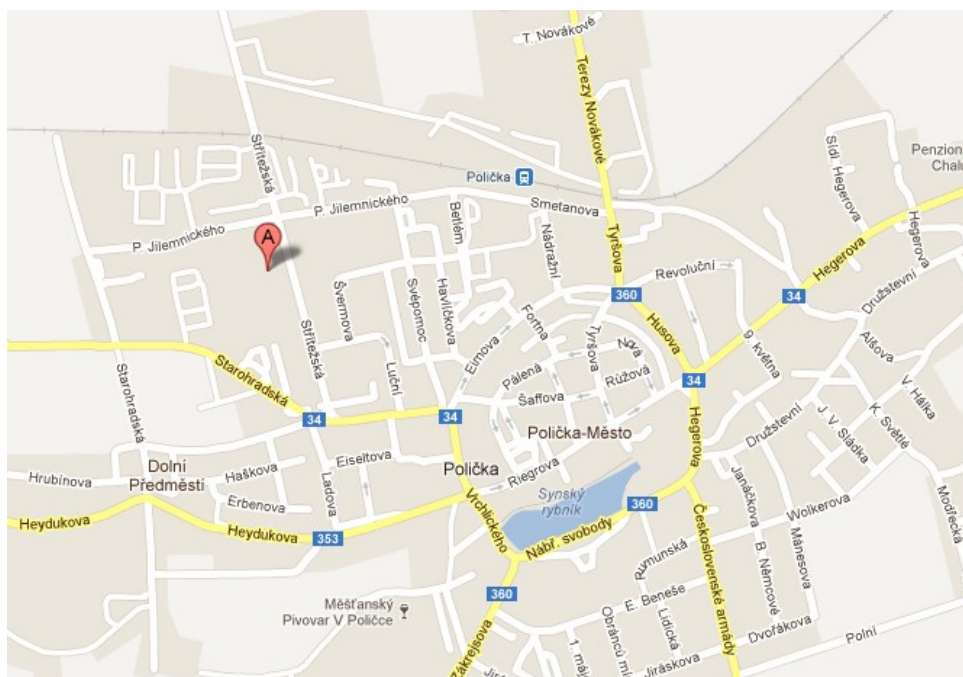
Mezi další subjekty se zvýšeným nebezpečím havárie nebo vysokým požárním nebezpečím na území ORP Palička patří:

- DŘEVOZÁVOD PRAŽAN s.r.o., Palička – dřevovýroba, skladování hořlavých látek
- THT, s.r.o. Palička, - automobilová výroba, skladování hořlavých látek a hořlavých kapalin
- ZŘUD - Masokombinát Palička, - potravinářství, skladování hořlavých látek a amoniaku

Obrázek 28: DŘEVOZÁVOD PRAŽAN s.r.o. + zobrazení v mapě

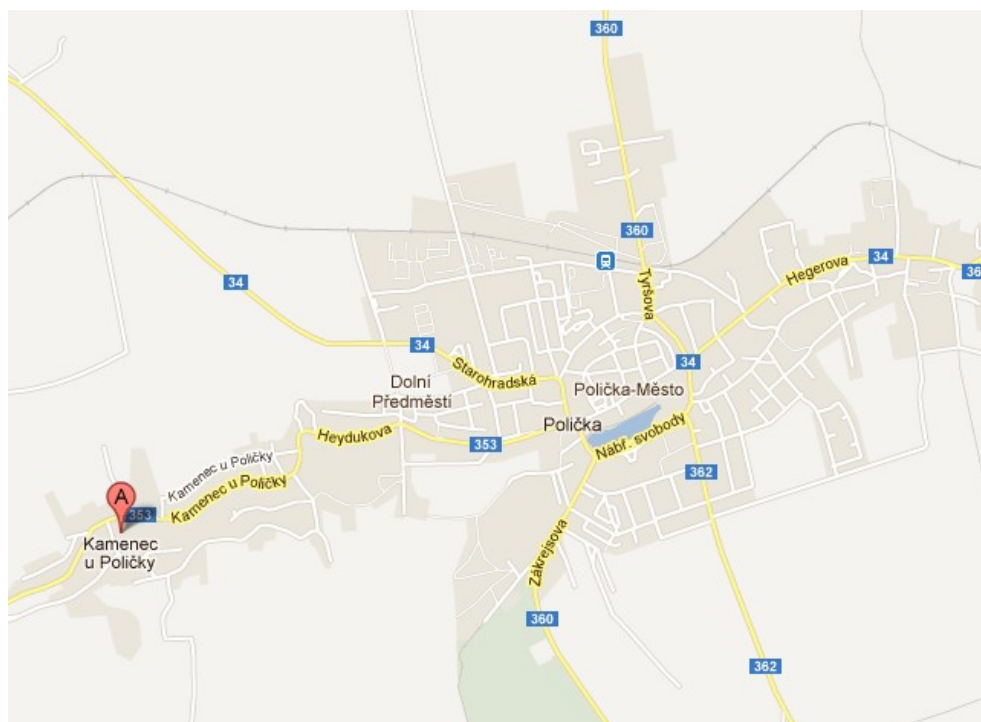

Obrázek 29: THT, s.r.o. + zobrazení v mapě

Obrázek 30: ZŘUD - Masokombinát Polička + zobrazení v mapě

Výstavba sídlišť, občanských staveb, staveb pro průmyslovou výrobu, zemědělských staveb, skladů apod. se musí řídit s ohledem na požadavky dotčených orgánů na úseku ochrany obyvatelstva. Pro plánovanou výstavbu je potřeba zajistit dostatečnou vzdálenost průmyslových zón od ploch hromadného ubytování obyvatelstva. Objekty, ve kterých se budou provozovat a skladovat nebezpečné látky v průmyslových zónách umísťovat tak, aby v případě mimořádné události nedošlo k ohrožení obyvatelstva v prostorech hromadného ubytování. Nově plánované komunikace, po kterých se předpokládá přeprava nebezpečných látek plánovat jako obchvaty zón pro obyvatelstvo. Při zpracování jakékoliv UPD je třeba respektovat Havarijní plán Pardubického kraje pro určenou obec Polička a Krizový plán Pardubického kraje.

4.3.5 Krizová situace - Narušení hrází významných vodních děl a s tím spojené riziko povodní

Na území ORP Polička se nachází pouze jedno vodní dílo a to suchá nádrž SRN Polička. Typ hráze je zde ale zemní, takže k nějakému výraznému ohrožení života lidí nemůže dojít. Toto vodní dílo se nachází na Baldeckém potoce a jeho vlastníkem a provozovatelem je Město Polička.

Obrázek 31: SRN Polička

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

4.3.6 Krizová situace - Narušení dodávek ropy a ropných produktů

Řešeným územím neprochází žádný ropovod, tudíž tato krizová situace na řešeném území nemůže vzniknout

4.3.7 Krizová situace - Narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepelné energie³⁶

Narušení dodávek tepelné energie

Výroba tepla je v ORP Polička zajišťována lokálními a menšími centrálními zdroji. Ve městě Polička je celkem 6 soustav CZT. Mezi nejvýznamnější z pohledu zabezpečení dodávek zásobování obyvatelstva patří CZT Svěpomoc, Jiráskova a Hegerova I, provozované společností T. E. S.,s.r.o., jejímž zakladatelem je město Polička. Další tři soustavy jsou malého rozsahu. Z plošného pohledu zauímají CZT poměrně malou část města. Vzhledem k tomu, že je však toto území pokryto mnoha bytovými domy, jedná se o významnou část bytového fondu a tudíž možné riziko pro bezpečnost obyvatel Poličky.

³⁶ Zpracováno na základě *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička*. 2010.

Ochranná pásma se dělí na pásmo výroby tepla a pásmo tepelného přivaděče včetně rozdělovací stanice. První se řídí zákonem 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích. Druhé ochranné pásmo týkající se převážně přivaděčů se tímto zákonem také řídí. Ten stanovuje ochranná pásma zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie, což je souvislý prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení, určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a ochraně života, zdraví, a majetku osob. Šířka ochranných pásem je vymezena svislými rovinami vedenými po obou stranách zařízení na výrobu či rozvod tepelné energie ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo k tomuto zařízení, která činí 2,5 m.

Narušení dodávek zemního plynu

Přepravu zemního plynu přes území České republiky zajišťuje RWE Transgas. Na území ORP Polička se nenachází žádný plynovod dálkovodného systému provozovaného s tlakem nad 4 MPa. Územím však prochází VTL plynovod DN 500, PN 25 Pardubice-Janov. V území jsou správci plynovodů Východočeská plynárenská a.s. Hradec Králové a jihomoravská plynárenská a.s. Brno. Tyto společnosti provozují místní sítě v jednotlivých plynofikovaných obcích provozované pod tlakem do 0,3 MPa (středotlaké sítě) a do 2 kPa (nizkotlaké sítě).

Město Polička je zásobováno zemním plynem z VTL plynovodu přivedeným VTL přípojkou DN 200, PN 25 Polička. Vlastní rozvodná síť města je provedena převážně v systému středotlakém, část území je zásobována z NTL plynovodů. V současné době jsou na území ORP Polička plynofikovány kromě města Polička následující obce: Bystré, Hartmanice, Jedlová, Kamenec u Poličky, Svojanov, Sádek, Trpín.

Ochranná pásma se i u plynovodů řídí zákonem č. 458/2000 Sb., který pro plynárenská zařízení stanovuje ochranná pásma, sloužící k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu. Ochranným pásmem se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od jeho půdorysu, která činí:

- u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek na obě strany od půdorysu 4 m,
- u technologických objektů na všechny strany od půdorysu 4 m,
- ve zvláštních případech může ministerstvo stanovit rozsah ochranných pásem až na 200 m

- v lesních průsecích udržuje provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků na obě strany od osy plynovodu v šířce 2 m, vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

Před platností výše uvedeného zákona , t. j. od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2000 byl v platnosti zákon č. 222/1994 Sb., který stanovoval šířky ochranných pásem takto:

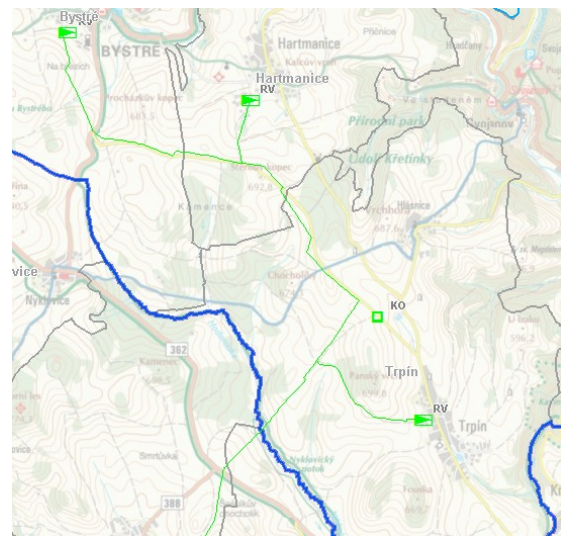
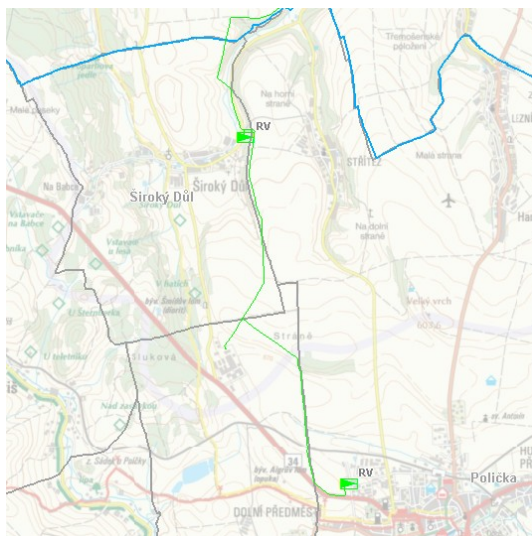
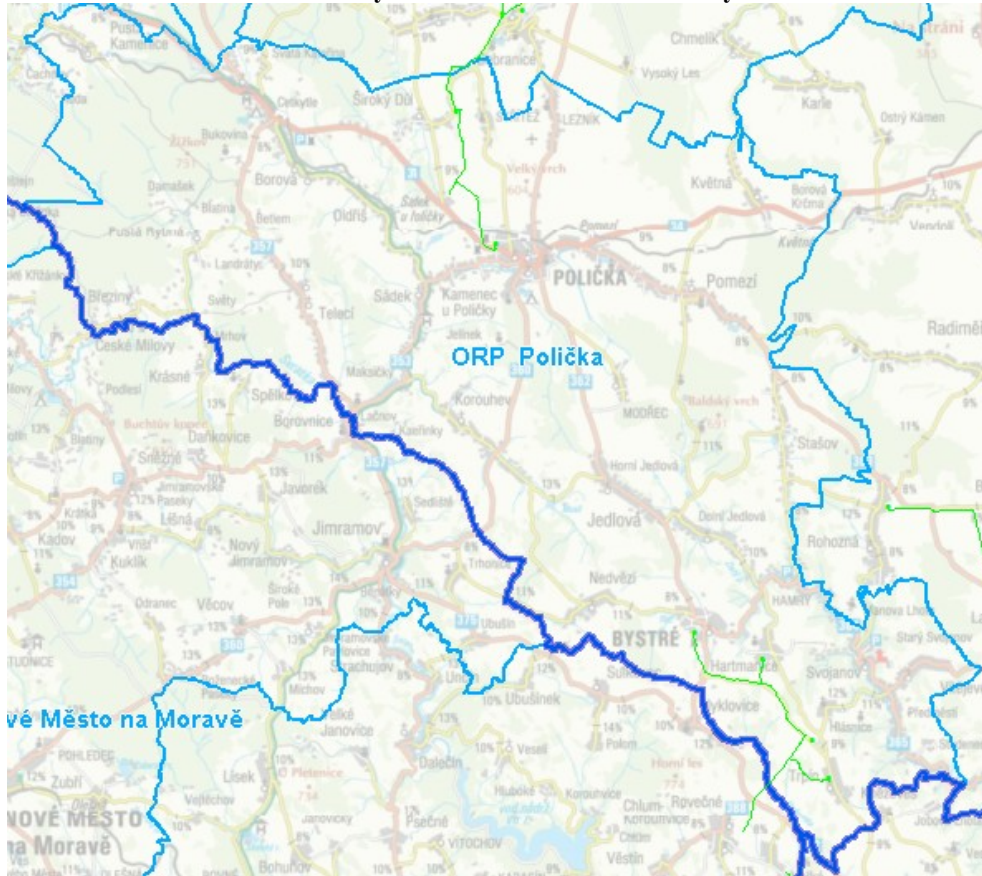
- u plynovodů a přípojek do průměru 200 mm včetně 4 m, od průměru 200 mm do 500 mm včetně 8 m, nad průměr 500 mm 12 m.

Zákon č.458/2000 Sb., stanovuje ale také kromě pásem ochranných ještě pásma bezpečnostní, která jsou určena k zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Bezpečnostním pásmem se rozumí prostor vymezený vodorovnou vzdáleností půdorysu plynového zařízení, kolmo na jeho obrys:

- regulační stanice vysokotlaké 10 m,
- regulační stanice velmi vysokotlaké 20 m,
- vysokotlaké plynovody do DN 100 mm 15 m, do DN 250 mm 20 m, nad DN 250 mm 40 m,
- velmi vysokotlaké plynovody do DN 300 mm 100 m, do DN 500 mm 150 m, nad DN 500 mm 200 m.

Před platností výše uvedeného zákona , t. j. od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2000 byl v platnosti zákon č. 222/1994 Sb., v němž šířky bezpečnostních pásem byly stanoveny ve stejných hodnotách jako v zákoně č. 458/2000 Sb.

Obrázek 32: Plynovod ORP Polička + 2 detaily

Legenda:

- RV - regulační stanice VTL
- KO - Stanice katodové ochrany

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Narušení dodávek elektrické energie

Na území ORP není žádný regionálně významný zdroj elektrické energie. Územím prochází přenosové vedení 400 kV v majetku firmy ČEPS, a.s. (Bystré, Korouhev, Borová). Transformovna 400/110 kV se nachází v okrese Ústí nad Orlicí. Oblast Poličska je napájena

z transformovny 110/35 kV Česká Třebová a transformovny 110/3 kV Hlinsko. Transformovna 35/6 kV Polička slouží k napájení jednotlivých obcí. Ve výhledu je uvažováno s výstavbou transformovny 110/35 kV Polička. Součástí této výstavby je zaústění vedení 110 kV, 35 kV nebo 22 kV.

Ochranné pásmo nadzemního vedení elektrické energie je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče veden na obě jeho strany:

u napětí nad 1 kV do 35 kV včetně

1. pro vodiče bez izolace 7 m,
2. vodiče s izolací základní 2 m,
3. prozávěsná kabelová vedení 1 m.

Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti:

- u venkovních elektrických stanic a dále stanic s napětím větším jak 52 kV
- v budovách 20 m od oplocení nebo od vnějšího líce obvodového zdiva,
- u stožárových elektrických stanic s převodem napětí úrovně nad 1 kV a menším než 52 kV na úroveň nízkého napětí 7 m,
- u kompaktních a zděných elektrických stanic s převodem napětí úrovně nad 1 kV a menším než 52 kV na úroveň nízkého napětí 2 m
- u vestavěných elektrických stanic 1 m od obestavění.

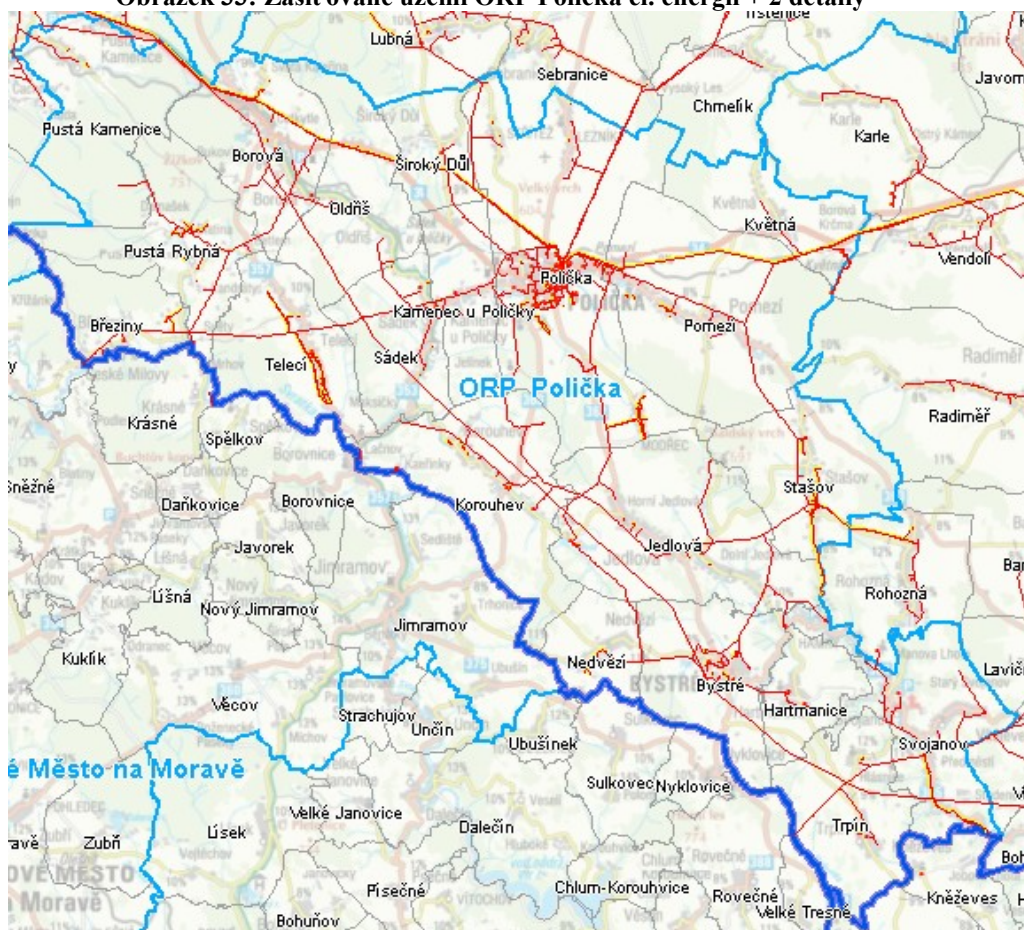
V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno:

- zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umisťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé, nebo výbušné látky,
- provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce,
- provádět činnosti ohrožující vedení, spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení, nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob,
- provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.

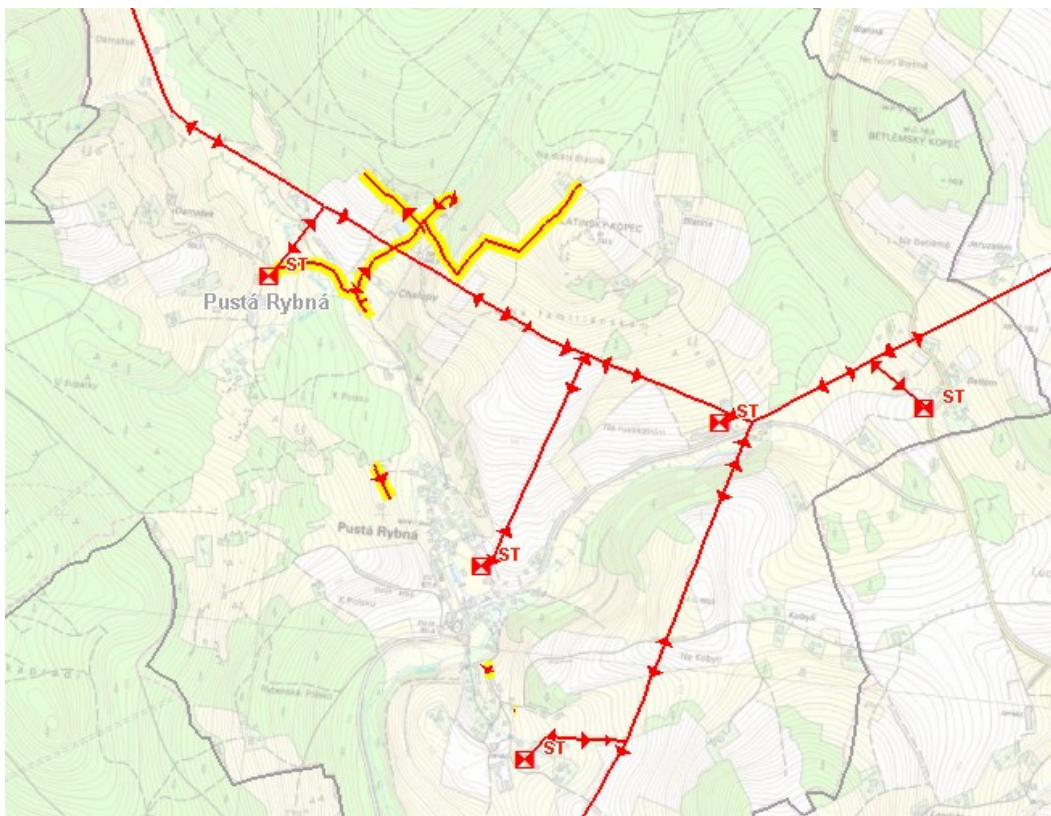
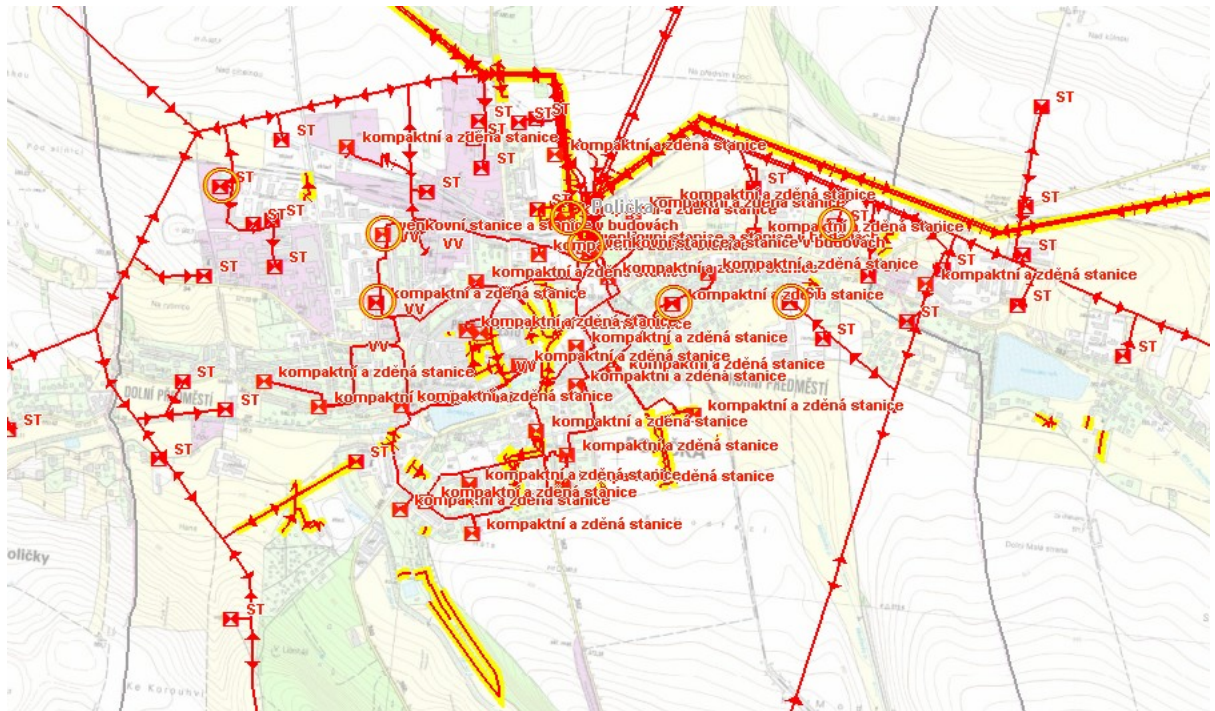
V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m. V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanizmy o celkové hmotnosti nad 6 t.

Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví, nebo bezpečnosti osob, může provozovatel přenosové soustavy, nebo příslušný provozovatel distribuční soustavy udělit písemný souhlas s činností v ochranném pásmu. Souhlas není součástí stavebního řízení u stavebního úřadu a musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen.

Obrázek 33: Zasít'ované území ORP Polička el. energií + 2 detaily

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

4.3.8 Krizová situace - Narušení dodávek vody

ORP Polička patří do územního celku (ÚC) Svitavy. Z geometrického členění je převážná část územního celku tvořena Svitavskou pahorkatinou, jejímiž podcelky jsou Českomoravská vrchovina a Loučenská tabule. Na jihozápad zasahuje Hornosvratecká vrchovina, podcelky Žďárské vrchy a Nedvědicí vrchovina. Východní část územního celku je tvořena Moravskotřebovskou pahorkatinou, která je podcelkem Podorlické pahorkatiny a na jihovýchodě je Malá Haná podcelek Boskovické brázdy. Členitý terén územního celku nezahrnuje ani klasické nížiny, ani horské celky. Zásobování obyvatel vodou se řídí zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích.

Zásobování obyvatel územního celku (UC) Svitavy je zajištěno celkem 23 skupinovými a 40 samostatnými vodovody. Zásobování vodou zajišťuje společnost VHOS, a.s. V následujícím textu jsou uvedeny jednotlivé skupinové a samostatné vodovody zásobující obce patřící do působnosti ORP Polička:

Skupinové vodovody:

- Skupinový vodovod Poličsko – město Polička (m.č. Polička, Dolní Předměstí, Horní Předměstí, Lezník, Střítež) a obce Kamenec u Poličky (m.č. Kamenec u Poličky, Jelínek), Borová; Květná, Oldřiš, Pomezí, Sádek a Široký Důl.
- Skupinový vodovod Bystré – město Bystré (m.č. Bystré, Hamry), obec Hartmanice
- Skupinový vodovod Svojanov – Rohozná – obce Svojanov (m.č. Svojanov, Dolní Lhota, Hutě, Předměstí, Starý Svojanov, Studenec), Rohozná
- Skupinový vodovod Telecí – obec Telecí, Korouhev (m.č. Lačnov)
- Skupinový vodovod Trpín – Hlásnice – obec Trpín (m.č. Hlásnice, Trpín)

Samostatné vodovody:

- Samostatný vodovod Pustá Kamenice
- Samostatný vodovod Pustá Rybná
- Samostatný vodovod Jedlová
- Samostatný vodovod Stašov
- Samostatný vodovod Nedvězí
- Samostatný vodovod Březiny (vznikne ve výhledu v r. 2014 – 2015)

Obce nebo místní části obcí bez vodovodu pro veřejnou potřebu:

- obec Březiny
- město Bystré (m.č. Hamry)

Ochranné pásmo vodovodního řadu je následující:

- do průměru 500 mm včetně činí 1,5 m od vnějšího líce potrubí vodorovně na obě strany
- u průměru nad 500 mm činí 2,5 m od vnějšího líce potrubí vodorovně na obě strany.

Obrázek 34: Chráněné oblasti akumulace vod + ochranné pásmo vodního zdroje

Legenda:

CHOPAV_p - chráněná oblast přirozené akumulace vod

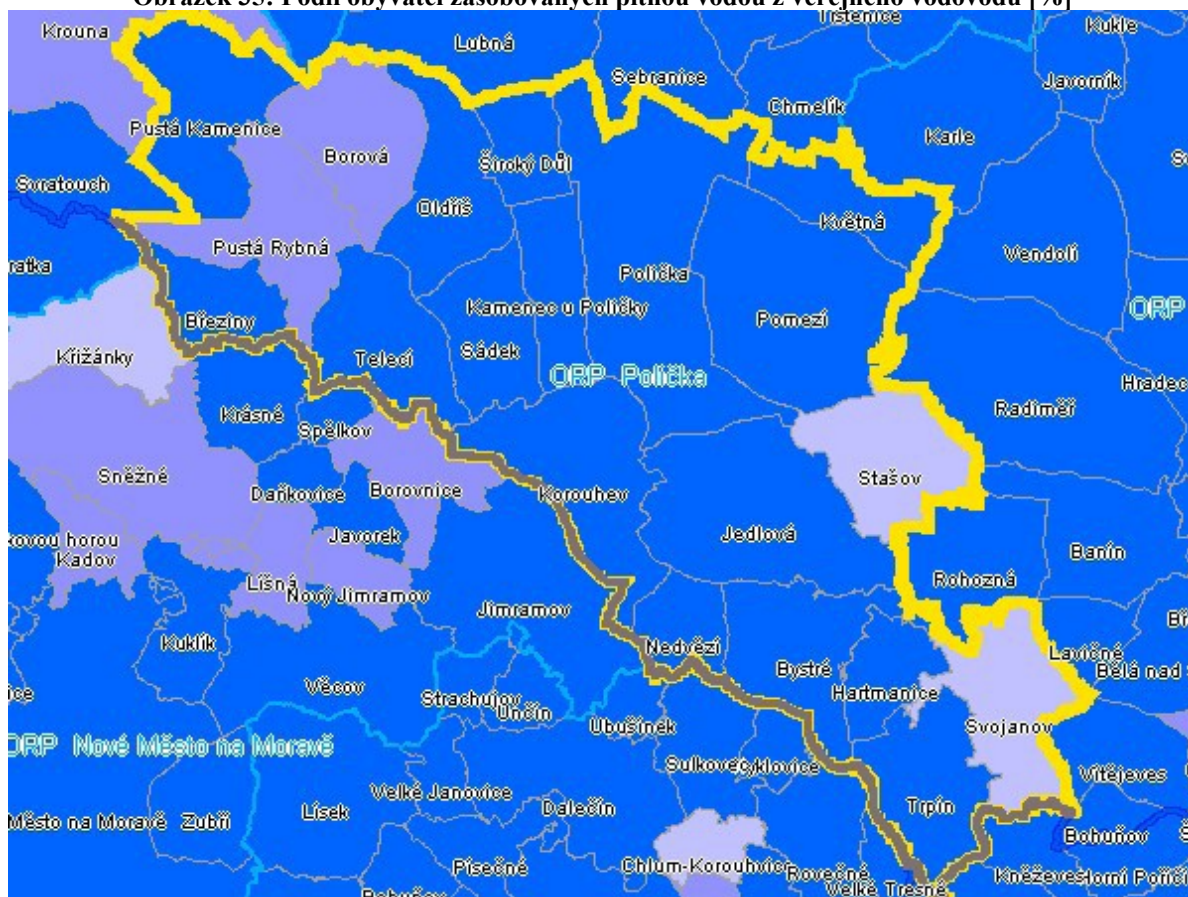
1 - Povrchové vody

2 - Podzemní vody

1 - OP vodního zdroje I. st.

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Obrázek 35: Podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou z veřejného vodovodu [%]

Legenda:

pod-85 %

85-90 %

90-95 %

95-98 %

více než 98 %

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

4.3.9 Krizová situace - Narušení funkčnosti dopravní soustavy

Dopravní dostupnost regionu OPR jako celku jeho částí i jednotlivých obcí je jedním ze základních předpokladů fungování a rozvoje území.

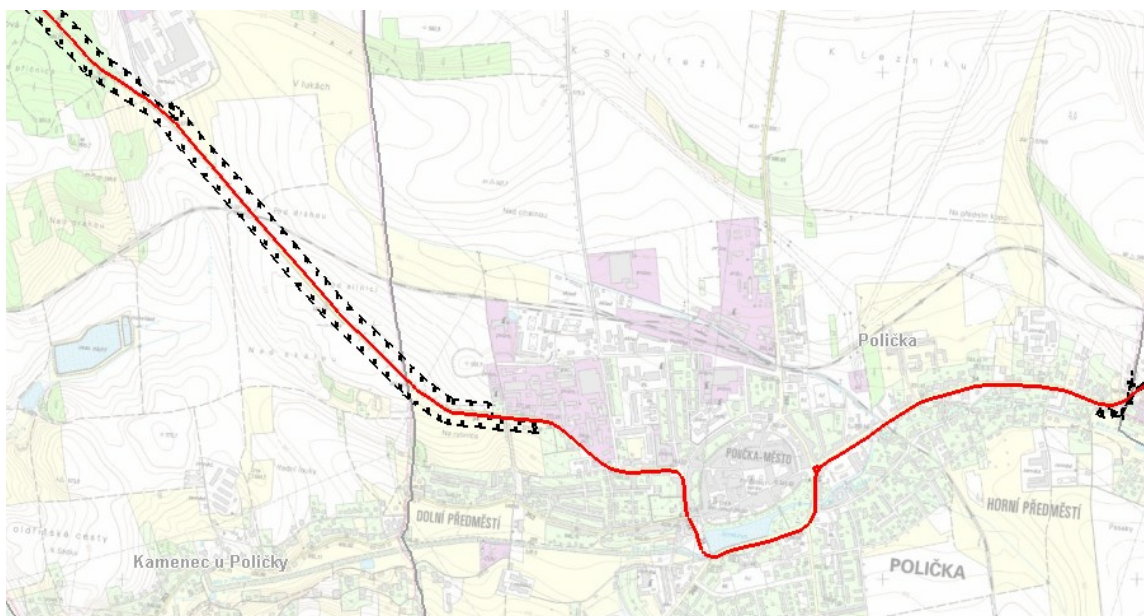

Silniční doprava

Napojení ORP Polička na nadřazený silniční dopravní systém je z pohledu celkové dopravní dostupnosti ORP ve vztahu k centru osídlení vyššího řádu tj. k Pardubicím a k Brnu relativně špatně. Dojezdová vzdálenost z centra ORP Poličky do krajského města Pardubice je více než 60 minut automobilem. Autobusem cesta trvá cca 90 minut a více. Dojezdová vzdálenost do Brna je autem také přes 60 minut, autobusem 2 hodiny. Z tranzitních tras vede územím ORP pouze silnice I/34, která tvoří plynulé propojení od jihozápadu České republiky k východu s napojením u Svitav na silnici I/35 (Hrádek n. Nisou ČR/PL - Liberec – Hradec Králové – Litomyšl – Svitavy – Mor. Třebová – Olomouc – Lipník – Hranice – Val. Meziříčí – Hlavatá – Slovensko), resp. na výhledovou trasu rychlostní komunikace R35.

Obrázek 36: Silnice I/34 v ORP Polička + detail

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Z hlediska dalšího napojení regionu na nadřazený dopravní systém je významná zejména silnice II/360, která spojuje Poličku s Litomyšlí a napojuje tak region ORP na silnici I/35 (výhledově pak na R35) ve směru Hradec Králové, resp. D11 Praha příp. II/353 Polička – Žďár nad Sázavou – D1 Praha.

V rámci ORP je nejfrekventovanější silnice I/34 v ose Hlinsko – Polička – Svitavy s četností 4,2-5,9 tis. vozidel denně. Ostatní sledované komunikace v ORP jsou využívány méně než 2,5 tis. vozidly denně. V širších vztazích chybí napojení na dálniční síť, případně na výhledovou trasu rychlostní komunikace R35.

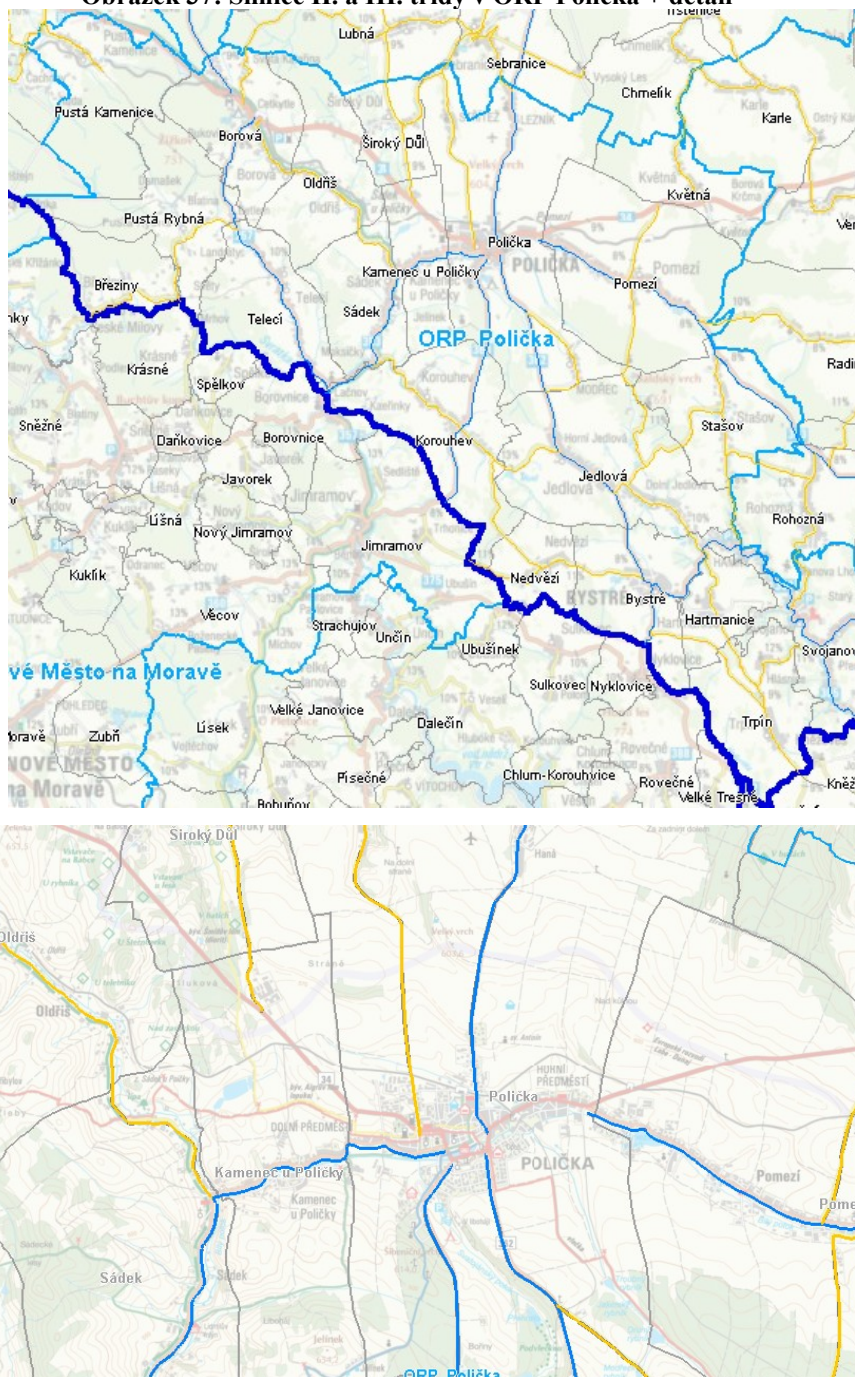
Na území ORP procházejí v současné době tyto silnice:

- I/34 České Budějovice – Třeboň – Jindřichův Hradec – Jarošov n. Než. - Pelhřimov – Humpolec – Havl. Brod – Pohled – Ždírec – Hlinsko – Polička - Svitavy –Koclířov (I/35) II/353 Polička – Borovnice – Fryšava – Žďár n. Sáz. – Nové Veselí – Bohdalov – D1 – Jihlava
- II/357 Vysoké Mýto - Proseč – Jimramov – Bystřice nad Pernštejnem
- II/360 Jaroměřice n. Rokytinou – Třebíč – Velké Meziříčí – Křižanov – Nové Město n. Mor. – Jimramov – Polička – Lezník – Litomyšl – Ústí n. Orlicí – Letohrad – Šedivec křiž. s I/11
- II/362 Polička – Bystré – Nyklovice – Olejnice – Rozseč nad Kunštátem
- II/363 Pomezí – Brněnic

- II/364 Bystré – Bělá nad Svitavou – (Brněnec)
- II/365 Svojanov – Letovice.

Silniční síť doplňují silnice III. třídy.

Obrázek 37: Silnice II. a III. třídy v ORP Polička + detail

Legenda:

- S2 - silnice 2. třídy
- S3 - silnice 3. třídy

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Ochranné pásmo silnice I. třídy mimo souvisle zastavěnou část obce je stanoveno v souladu se zněním zákona č. 13/1997 Sb. (§30), O pozemních komunikacích, na 50 m. Ochranné pásmo silnice II. třídy nebo III. třídy je potom 15 m.

V poslední řadě je také nutné zmínit rozhledové pole úrovnových křižovatek zemních komunikací, neboť mohou mít zásadní vliv na ohrožení lidí pohybujících se jak na silnicích, tak v jejich blízkosti. V rozhledovém poli nesmí být nic, co by ztěžovalo rozhled. Zejména nesmí být v rozhledovém poli vysazovány stromy a keře, zřizovány zídky a ploty, uskladňovány posypové, stavební a jiné hmoty a prováděny jakékoliv zemní úpravy, pokud by pro rozhled nepříznivě zasahovaly do výše větší než 0,9 m nad vozovkou. Rozhled nesmí být omezován ani stavbami jakéhokoliv určení.

Železniční doprava

Řešeným územím prochází jednokolejná železniční trať č. 261 Svitavy – Ždírec u Skutče, s dieslovou trakcí. Trať má regionální charakter, využívaná je pro osobní i nákladní dopravu. Těleso dráhy je ve stabilizované poloze. Tato trať navazuje na trať č. 260 Česká Třebová - Svitavy - Brno, která je součástí I. železničního koridoru a je zmodernizována pro rychlost do 160 km/hod.

V pracovní den odjíždí ze stanice Polička 13 osobních vlaků ve směru na Svitavy a 17 ve směru na Ždírec. Cesta z Poličky do Pardubic trvá necelé dvě hodiny. Do Brna je to potom s jedním přestupem ve Svitavách 105 minut. Ve výhledových záměrech se řešeného území nedotýká trasa vysokorychlostní tratě. Pro obsluhu všech železničních stanic a zastávek by mělo dojít ke zkvalitnění svozu a rozvozu osobními vlaky formou intervalové železniční osobní dopravy. Tato progresivní forma jízdního řádu, spočívající v přehledných a logických časových intervalech (taktová doprava), je ve všech ekonomicky vyspělých zemích běžnou záležitostí a již desítky let úspěšně zvládá rozhodující hromadné přepravní proudy cestujících.

V ORP Polička se nacházejí následující stanice a zastávky:

- Pustá Kamenice
- Pustá Kamenice zast.

- Borová u Poličky
- Borová u Poličky zast.
- Oldřiš
- Sádek u Poličky
- Polička
- Pomezí zast.
- Pomezí
- Květná zast.
- Květná

Stávající vlečky navazující na železniční stanici zůstávají stále zachovány.

Ochranné pásmo celostátní a regionální železnice je stanoveno dle zákona č. 266/1994Sb. „o drahách“, a to ve vzdálenosti 60 m od osy krajní koleje. Ochranné pásmo vlečky je potom ve vzdálenosti 60 m od osy krajní koleje.

Obrázek 38: Železniční stanice v Poličce

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Hromadná doprava

Hromadná doprava je zastoupena již zmíněnou dopravou železniční, ale také převážně autobusovou linkovou dopravou. Autobusová doprava obsluhuje všechny obce na území ORP. Převážná většina sídel (18) ji hodnotí jako zcela vyhovující nebo vyhovující. Zkvalitnit autobusové spojení by bylo třeba do Bystrého a do Oldřiše. Dostupnost

autobusových zastávek je rovněž zcela vyhovující nebo vyhovující v 18 obcích. Nevhovující je pouze v Oldříši a v Sádce u Poličky.

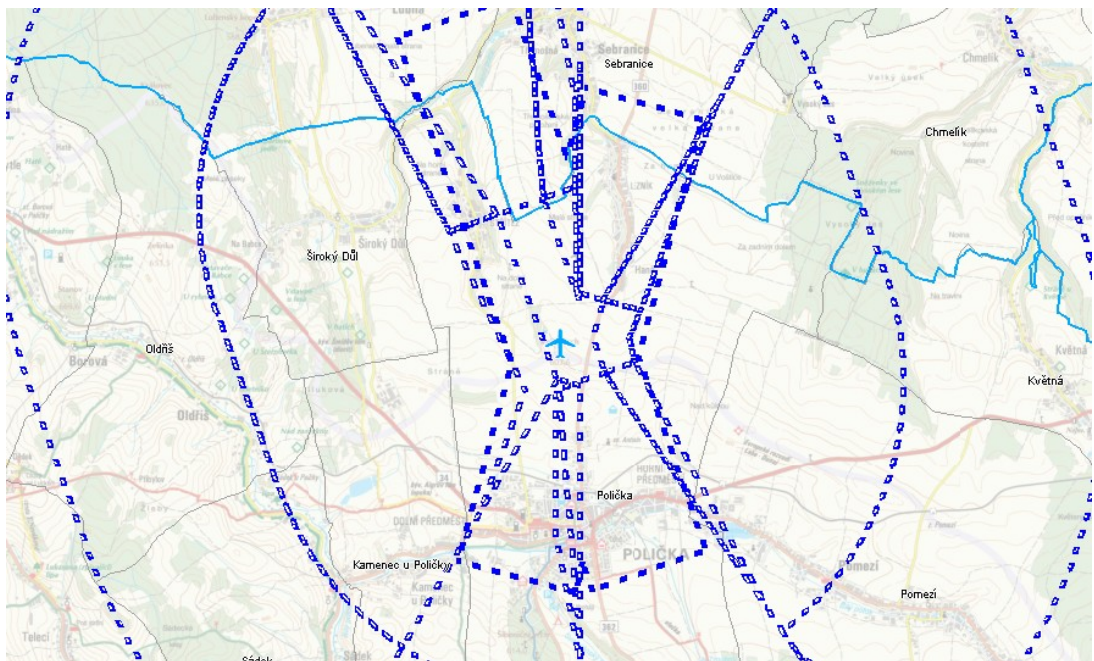
Autobusové nádraží v Poličce je situováno v těsné návaznosti na vlakové nádraží. Plocha autobusového nádraží je v současné době využívána jen částečně. Přestože je autobusové nádraží rozlehlé, nevyužívají ho všichni dopravci. Podél ul. Smetanovy na něj navazují prozatímní zastávky, které se nacházejí po obou stranách ulice a jsou tak v kolizi s parkováním.

V Poličce jsou v provozu 3 linky MHD (městská hromadná doprava), které však nemají časové intervaly odpovídající městské dopravě. Na lince č. 1 Bazén – AS – sídliště – AS – Bazén je to (denně) 5 spojů ve všední den; č. 2 AS – sídliště – Jiráskova – Penzion – Paseky – AS – Bazén je to 6 spojů ve všední den a č.3 AS – divadlo – Jiráskova – přehrada – Modřec – AS pouze 3 spoje ve všední den. O víkendech je v provozu v letních měsících cyklobus.

Letecká doprava

V ORP Polička se nachází bývalé záložní letiště. Nyní je veřejné vnitrostátní a nachází se asi dva kilometry severně od centra města. Nadmořská výška vztažného bodu letiště je 603 m nad mořem. Na letišti jsou dvě přistávací dráhy, dráha 33/15 umožňuje přistávat a vzletat letadlům až do vzletové hmotnosti 5700 kg. Letiště je schopné obsloužit letouny, vrtulníky, kluzáky, ultralehká letadla, volné balony a vzducholodě. Provozovatelem letiště je Aeroklub Polička. Ochranná pásma jsou zpracována a vyhlášena v souladu s § 37 odst.4 a § 38 zákona o civilním letectví č. 49/ 1997 z 6. března 1997. Do budoucna by mělo dojít k zpevnění přistávací a vzletové dráhy, vybudování nové provozní budovy, řídicí věže atd.

Obrázek 39: Vymezení vzletových a přistávacích pasů letišť v Poličce + detail

Zdroj: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Vodní doprava

Vodní doprava se v území ORP nevyskytuje.

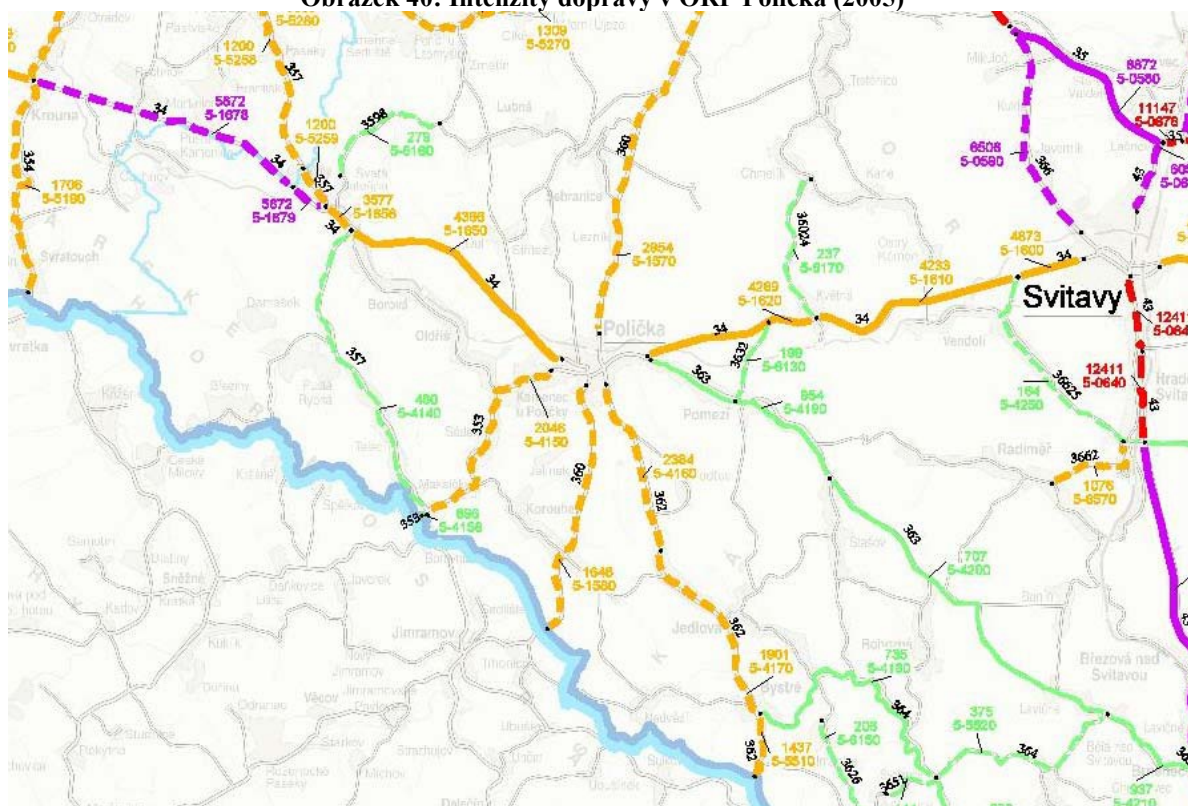
Cyklistická doprava

Územím ORP procházejí regionální cyklostezky Klubu českých turistů (KČT):

- 4019 - Litomyšl - Bystré
- 4021 - Litomyšl - Borová
- 4022 - Svitavy - Kadov
- 4024 - Budislav - Křenov
- 4025 - Polička - Nedvědice
- 4027 - Radiměř - Svojanov, hrad
- 4106 - Polička - Krásné

Nejvýznamnější je ale cyklostezka vyššího řádu č. 104 Městečko Trnávka - Kadov, která je napojena na národní cyklotrasu č. 1 – Praha – Brno.

Obrázek 40: Intenzity dopravy v ORP Polička (2005)

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR, dostupné z: http://www.scitani2005.rsd.cz/html/pa/f_pa.htm

5 Závěr - Návrh analýzy bezpečnostních rizik v území v rámci tvorby ÚAP

Bezpečnost území není v dnešní době v systému a procesu územního plánování nikterak řešena. Jediným nástrojem současného územního plánování v České republice, kde lze bezpečnostní prvky v území analyzovat jsou územně analytické podklady na úrovni ORP (ÚAP). ÚAP jsou od 1. ledna 2007 novým nástrojem územního plánování a jejich cílem je zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území. Lze tedy k těmto úkolům explicitně přiřadit i úkoly v zájmu zajištění bezpečnosti území, protože udržitelný rozvoj a posuzování vlivu záměrů na životní prostředí by mělo jít ruku v ruce s bezpečností území.

Cílem diplomové práce bylo zjistit, jak velký vliv má územní plánování na bezpečnost území a na základě rozboru konkrétního územně plánovacího nástroje – územně analytických podkladů pro ORP Polička rozebrat a typologicky zpracovat hrozby a rizika, které zásadním způsobem ovlivňují bezpečnost daného území.

Z analýzy územně plánovacích nástrojů vyplynulo, že územní plánování jako takové bezpečnostní rizika a ochranu obyvatelstva neřeší. Na základě územně analytických podkladů pro ORP Polička byly tedy popsány hrozby a rizika na tomto území, čímž vznikl ucelený soubor krizových situací majících vliv na bezpečnost území.

Povinnost pořizování ÚAP obcí s rozšířenou působností a krajů vyplývá ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění zákona č. 68/2007 Sb. (stavební zákon). Náležitosti obsahu ÚAP stanoví vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. Metodika pro tvorbu ÚAP je sice zpracována, ale eliminace rizik majících vliv na bezpečnost území i jeho obyvatel není řešena. Předmětem metodiky je popis postupu při pořizování ÚAP, jakožto nového nástroje územního plánování podle stavebního zákona. Tuto metodiku by ale bylo vhodné sjednotit a dále doplnit právě o aspekty týkající se bezpečnosti území tak, aby se na všech obecních úřadech vydávajících ÚAP při jejich pořizování postupovalo stejně.

Současný obsah ÚAP, který byl uveden v kapitole 3.2.1., by se měl doplnit ještě o bod c), který by vyjadřoval bezpečnost území z hlediska ÚAP. Územní plánování by tak pomocí svého nástroje (ÚAP) začalo mít vliv na neřešenou otázku ohledně bezpečného území. Tak, jak se při tvorbě územně analytických podkladů postupuje v podkladech pro rozbor udržitelného rozvoje území a v rozboru udržitelného rozvoje, tak by to stejně fungovalo i u další - třetí kapitoly (bod c) týkající se bezpečnosti z pohledu územního plánování.

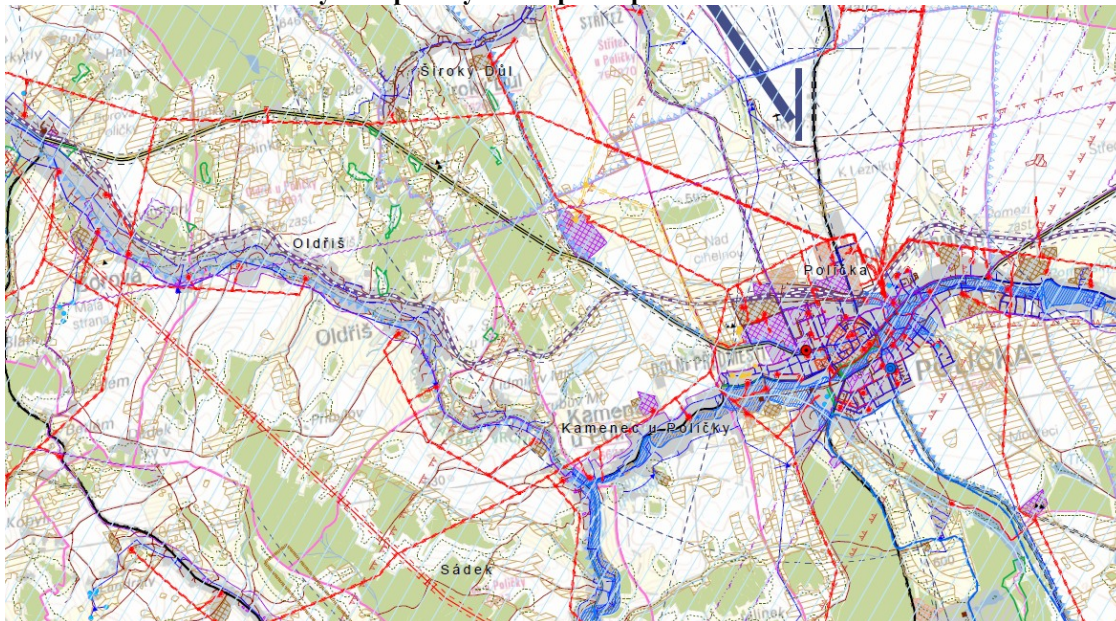
Je tedy navrženo doplnit ÚAP o bod c), který by obsahoval:

- textovou část (souhrnné tabulky a kartogramy)
- grafickou část (mapa bezpečnostních rizik)

Textová část (jak je představeno v kapitole 3.2.1. této práce) by měla sloužit k určení krizových situací resp. k jejich vyhodnocení vzhledem k danému území. V rámci práce bylo identifikováno 9 typů krizových situací (Povodně; Jiné živelné pohromy; Radiační havárie; Havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a technické a technologické havárie s rizikem požáru; Narušení hrází významných vodních děl a s tím spojené riziko povodní; Narušení dodávek ropy a ropných produktů; Narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepelné energie; Narušení dodávek vody; Narušení funkčnosti dopravní soustavy), které se mohou promítat do ÚAP a jejichž analýza by měla sloužit úřadům územního plánování ke zjištění bezpečnostních problémů v daném území. Ne všechna území budou samozřejmě vykazovat všechny typy rizikových situací. Parametry ale budou určeny v ÚAP a bude záležet už na konkrétní obci, jak tyto bezpečnostní prvky zahrne při přípravě územního plánu.

Grafická část bude sloužit k mapovému zobrazení rizik v území ve formě „mapy rizik“ (tak jak je popsána v kapitole 4.3. a jak je uvedena v příloze č. 3 této práce). Tato mapa tedy bude zobrazovat možná bezpečnostní rizika v území, což umožní příslušným úřadům tato rizika eliminovat.

Obrázek 41: Výřez z přílohy 3 - Mapa bezpečnostních rizik ORP Polička

Celkově lze tedy konstatovat, že navrženým doplněním územně analytických podkladů na úrovni obcí s rozšířenou působností o analýzu bezpečnostních rizik území umožní úřadům územního plánování vyplnit stávající mezeru v oblasti bezpečnosti území a plnit tak důležitou roli při předcházení ohrožení bezpečnosti území a obyvatelstva již od úrovně územního plánování.

Použitá literatura

[1] LINHART, P.; ROUDNÝ, R. Krizový Management 1. Pardubice : [s.n.], 2004. 97 s. ISBN 80-7194-674-5.

[2] ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. Úvod do teorie krizového managementu I. [s.l.] : [s.n.], 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

[3] [Http://www.hzscr.cz](http://www.hzscr.cz) [online]. 2009 [cit. 2010-12-22]. [Http://www.hzscr.cz](http://www.hzscr.cz). Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>>.

[4] ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra; PONDĚLÍČEK, Michael. ROLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI OCHRANĚ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY. In ROLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI OCHRANĚ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY. [s.l.] : [s.n.], 2009. s. 6.

[5] KOLEKTIV AUTORŮ. Základy obecného managementu. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1365-5.

[6] Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu. In: Sbírka zákonů. 2006.

[7] [Www.ekoporadna.cz](http://www.ekoporadna.cz). [Www.ekoporadna.cz](http://www.ekoporadna.cz) [online]. 31.08.2010 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: http://www.ekoporadna.cz/wiki/doku.php?id=pravo:co_je_to_uzemni_planovani_a_jak_se_do_nej_zapojit

[8] ŠENOVSKEÝ, Michail a ADAMEC Vilém. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006. ISBN 80-86634-52-3.

[9] Metodika zpracování krizových plánů podle § 15 až 16 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 2000.

[10] Operační plány jako součást Krizového plánu Moravskoslezského kraje. „112“, Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva, 2007, VI, č. 10.

[11] [Mvcr.cz](http://mvr.cz) [online]. 2007 [cit. 2011-04-08]. [Mvcr.cz](http://mvr.cz). Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/112/2007/rijen/strana_24.html>

[12] Postupy HZS v oblasti ochrany obyvatel a civilního nouzového plánování. *Stavebnictví* [online]. 2009, č. 3 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: http://www.casopisstavebnictvi.cz/postupy-hzs-v-oblasti-ochrany-obyvatel-a-civilniho-nouzoveho-planovani_N2124

[13] http://www.pod.cz/povodnovy_plan/

[14] <http://www.namestnosl.cz/storage/jedu-prirucka.pdf>

[15] [Http://www.defenceandstrategy.eu](http://www.defenceandstrategy.eu). [Http://www.defenceandstrategy.eu](http://www.defenceandstrategy.eu) [online]. 15.12 2009 [cit. 2012-03-23]. Dostupné z: <http://www.defenceandstrategy.eu/redakce/tisk.php?lanG=cs&xsekce=37970&clanek=38820&>

[16] PETRŽÍLEK, Petr. Nedostatek vody a sucho - Opatření navrhovaná ČSSD k zmírnění dopadů klimatických změn, Dostupné z: <http://www.defenceandstrategy.eu/redakce/tisk.php?lanG=cs&xsekce=37970&clanek=38820&>

[17] [Http://www.dhv.cz](http://www.dhv.cz). [Http://www.dhv.cz](http://www.dhv.cz) [online]. [cit. 2012-03-23]. Dostupné z: <http://www.dhv.cz/regstrat/SRR/Svazek%202/Svazek%202.htm>

[18] [Http://www.tomgis.com](http://www.tomgis.com). [Http://www.tomgis.com](http://www.tomgis.com) [online]. 2007 [cit. 2012-03-23]. Dostupné z: <http://www.tomgis.com/gis.html>

[19] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 2000.

[20] [Http://gisova.ostrava.cz/](http://gisova.ostrava.cz/). [Http://gisova.ostrava.cz/](http://gisova.ostrava.cz/) [online]. 31. 1. 2011 [cit. 2012-03-26]. Dostupné z: <http://gisova.ostrava.cz/uzemne-analyticke-podklady.html>

[21] [Http://www.policka.org](http://www.policka.org). [Http://www.policka.org](http://www.policka.org) [online]. 2012 [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.policka.org/info/o-meste/>

[22] <http://solnajeskyne.upurkmistra.cz>

[23] Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Polička. 2010.

[24] <http://www.pardubice.czso.cz>

[25] <http://www.svojanov.cz/>

[26] <http://www.czso.cz>

[27] ROZPRACOVÁNÍ VYBRANÝCH ÚKOLŮ KRIZOVÉHO PARDUBICKÉHO PLÁNU KRAJE OBECNÍM ÚŘADEM URČENÉ OBCE POLIČKA. 2006.

[28] Povodňový plán Pardubického kraje (dostupný z: <http://195.113.178.19/html/index.html> [30.10.2010])

[29] Ředitelství silnic a dálnic ČR, dostupné z: http://www.scitani2005.rsd.cz/html/pa/f_pa.htm

[30] <http://www.pardubickykraj.cz/gis>

Seznam příloh:

- 1) Osnova typového plánu*
- 2) Vybrané ukazatele za správní obvod Polička v letech 2001 – 2010*
- 3) Mapa bezpečnostních rizik ORP Polička*

1) Osnova typového plánu

Typový plán	
Typ krizové situace:	
1. Stručný popis krizové situace (dále jen „KS“) a možnosti jejího výskytu na území ČR	
1.1.	Příčiny (původci) vzniku a trvání KS
1.2.	Scénář vývoje KS
2. Dopady KS	
2.1.	Dopady na životy a poškození zdraví osob
2.2.	Zničení nebo poškození majetku
2.3.	Poškození životního prostředí
2.4.	Mezinárodní dopady
2.5.	Ekonomické dopady
2.6.	Společenské dopady
2.7.	Dopady na zachování nezbytného rozsahu základních funkcí státu při KS a tzv. kritické infrastruktury
2.8.	Jiné dopady
3. Podmínky (předpoklady) pro řešení KS	
3.1.	Právní podmínky
3.2.	Mezinárodní podmínky a vazby
3.3.	Vnitrostátní podmínky
3.4.	Podmínky zachování nezbytného rozsahu základních funkcí státu při KS a tzv. kritické infrastruktury
3.5.	Jiné podmínky
4. Omezení (překážky) pro řešení KS	
4.1.	Právní omezení
4.2.	Mezinárodní omezení
4.3.	Vnitrostátní omezení
4.4.	Omezení nezbytného rozsahu základních funkcí státu při KS a tzv. kritické infrastruktury
4.5.	Jiná omezení
5. Doporučené typové postupy, zásady a opatření pro řešení KS	
5.1.	Požadovaný cílový stav a těžiště činnosti
5.2.	Preventivní opatření
5.3.	Odpovědnost za řešení KS
5.4.	Zásady monitorování stavu, přenos informací, vyrozumění o hrozbě vzniku KS a způsoby varování
5.5.	Typové postupy a opatření realizovaná v době hrozby vzniku KS
5.6.	Typové postupy a opatření realizovaná při vzniku KS
5.7.	Typové postupy a opatření realizovaná při řešení KS
5.8.	Typové postupy a opatření realizovaná v etapě likvidace následků KS
5.9.	Požadavky na mimořádné síly a prostředky
5.10.	Požadavky na mimořádné zdroje
6. Podklady pro vypracování typového plánu zahrnují	
6.1.	Odborné údaje
6.2.	Technické údaje
6.3.	Organizační údaje
7. Identifikační údaje o zpracovateli typového plánu	

2) Vybrané ukazatele za správní obvod Políčka v letech 2001 - 2010

Vybrané ukazatele za správní obvod Políčka v letech 2001 - 2010

UKAZATEL	SO ORP Políčka									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obcí	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Počet částí obcí	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
Počet základních sídelních jednotek	.	.	.	.	.	.	.	53	53	56
Počet katastrálních území	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	x	x	x	x	x	x	1	1	1	1
POZEMKY										
Výměra v ha (k 31. 12.)	27 264	27 264	27 264	27 264	27 264	27 264	27 264	27 264	27 265	27 267
zemědělská půda	16 331	16 323	16 318	16 303	16 286	16 279	16 238	16 224	16 210	16 219
lesní pozemky	8 678	8 679	8 684	8 691	8 702	8 708	8 722	8 730	8 737	8 747
zastavěné plochy	287	287	289	290	291	291	292	293	296	296
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	71,8	71,8	71,3	71,2	71,0	71,2	71,3	71,2	71,6	71,6
OBYVATELSTVO										
Počet obyvatel (k 31. 12.)	19 577	19 569	19 434	19 423	19 369	19 419	19 445	19 407	19 528	19 536
Živě narození	196	168	189	184	186	195	220	227	191	224
Zemřelí celkem	166	185	206	190	208	198	202	194	181	196
podíl zemřelých na novotvary (%)	31,3	31,4	27,7	30,5	26,9	26,3	21,3	33,0	23,2	28,1
podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy (%)	47,0	44,9	45,1	44,7	41,8	51,5	52,0	41,8	48,1	43,9
podíl zemřelých na nemoci dýchací soustavy (%)	7,2	5,9	10,2	11,1	8,7	8,6	9,9	7,2	13,8	10,7
Přirozený přírůstek obyvatel (narození - zemřelí)	30	-17	-17	-6	-22	-3	18	33	10	28
Přistěhovalí	147	202	204	226	183	256	266	251	281	187
Vystěhovalí	211	193	322	231	215	203	258	322	170	207
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí - vystěhovalí)	-64	9	-118	-5	-32	53	8	-71	111	-20
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel	-34	-8	-135	-11	-54	50	26	-38	121	8
Sňatky	75	108	90	84	87	85	86	93	87	100
Rozvody	34	31	36	40	30	30	44	45	48	33
Potrasy	56	83	91	59	58	72	59	60	67	66
Průměrný věk mužů (roky)	36,4	36,7	37,0	37,3	37,6	37,8	38,1	38,3	38,5	38,8
Průměrný věk žen (roky)	39,7	40,0	40,3	40,6	40,9	41,1	41,2	41,5	41,8	42,0
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	14,1	14,3	14,3	14,3	14,5	14,6	14,6	15,0	15,5	15,7
Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 - 14 let)	79,8	82,5	83,9	85,9	88,2	90,6	93,3	98,1	102,0	103,6
NEZAMĚSTNANOST (k 31. 12. dle MPSV)										
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	790	930	917	841	750	682	529	534	848	926
z počtu uchazečů dosažitelní (%)	.	.	.	.	95,3	95,0	94,7	95,9	96,6	98,6
z počtu uchazečů občané se zdravotním postižením (%)	18,2	15,8	16,2	16,1	17,6	16,3	18,0	18,5	11,1	9,4
z počtu uchazečů absolventi (%)	11,8	12,0	11,5	10,7	9,5	8,9	6,8	7,5	11,2	8,4
z počtu uchazečů osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	35,2	32,6	38,7	33,3	33,2	29,9	31,1	18,2	15,7	21,8
Volná pracovní místa	120	75	99	64	59	136	214	84	27	53
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,6	12,4	9,3	13,1	12,7	5,0	2,5	6,4	31,4	17,5
Míra nezaměstnanosti (%) ¹⁾	8,35	9,83	9,69	8,89	7,56	6,85	5,30	5,41	8,66	9,65
EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBLASTI (k 31. 12.)										
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	3 282	3 375	3 627	3 711	3 755	3 753	3 687	3 751	3 545	3 585
fyzické osoby	2 861	2 941	3 104	3 169	3 195	3 185	3 112	3 138	2 911	2 939
z toho zemědělství podnikatelé ²⁾	404	403	403	414	432	413	410	416	130	124
právnícké osoby	421	434	523	542	560	568	575	613	634	646
z toho obchodní společnosti	144	144	146	155	169	172	179	182	192	203
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%) ³⁾										
zemědělství, lesnictví a rybníkářství	15,8	14,9	14,0	14,1	14,7	14,5	14,8	14,8	8,2	8,0
průmysl celkem	15,1	15,5	16,2	16,0	16,6	16,8	16,6	16,7	17,5	17,0
stavebnictví	11,3	11,4	11,7	11,8	12,0	12,3	12,6	12,3	13,7	13,6
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	33,0	32,6	30,8	30,2	29,0	28,7	28,3	27,5	26,9	26,9
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců										
bez zaměstnanců ⁴⁾	2 489	.	2 501	2 364	1 250	1 228	1 130	1 313	1 347	1 401
1 - 9 zaměstnanci (mikropodniky)	275	.	293	299	276	309	310	301	278	296
10 - 49 zaměstnanci (malé podniky)	70	.	84	82	92	89	82	84	87	74
50 - 249 zaměstnanci (střední podniky)	23	.	24	25	24	23	23	22	24	26
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	3	.	5	4	6	6	5	4	4	4
nezjištěno	422	.	720	937	2 107	2 098	2 137	2 027	1 805	1 784
BYTY										
Dokončené byty	24	72	36	56	33	34	96	39	71	44
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	1,2	3,7	1,8	2,9	1,7	1,8	4,9	2,0	3,7	2,3
Podíl bytů dokončených v rodinných domech (%)	70,8	20,8	50,0	42,9	63,6	82,4	42,7	74,4	33,8	88,6
Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu (m ²)	85,2	57,9	74,9	80,7	99,2	87,7	80,1	91,8	69,5	102,9

¹⁾ míra nezaměstnanosti je vypočtena jako podíl registrovaných uchazečů o zaměstnání a obyvatel ekonomicky aktivních (podle sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001) - do roku 2004 se počítá z uchazečů celkem, od roku 2005 pouze z uchazečů dosažitelných

²⁾ do roku 2008 včetně samostatně hospodářících rolníků nezapsaných v obchodním rejstříku

³⁾ do roku 2008 podle OKEČ

⁴⁾ do roku 2004 vč. nezjištěno

3) Mapa bezpečnostních rizik ORP Polička – mapa vložena na konci diplomové práce